

**ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA IAȘI
INSTITUTUL DE ISTORIE „A. D. XENOPOL”**

**ANASTASIE BAȘOTĂ (1797-1869):
BOIERUL, DREGĂTORUL ȘI FILANTROPUL**

REZUMAT

**CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC,
DR. MIHAI-ȘTEFAN CEAUȘU CERCET. ȘT. I**

**DOCTORAND,
VITCU ANDREI-OCTAVIAN**

IAȘI, 2021

CUPRINS

INTRODUCERE.....	4
I.1 SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ ÎN TRANZIȚIA SPRE MODERNITATE (SFÂRȘITUL SECOLULUI AL XVIII-LEA - 1866).....	14
I.2. Adoptarea Regulamentelor Organice și trăsăturile acestora.....	32
I.3. Moldova în timpul domniei regulamentare.....	40
I.4. Situația internă a Moldovei în prima jumătate a secolului al XIX-lea.....	51
II. ANASTASIE BAȘOTĂ: BOIERUL.....	57
II.1. Boieria și evoluția ei între secolele XVIII - XIX – istoriografia temei.....	57
II.2. Un demers genealogic: Ramura Bașotă.....	84
II.3. Orizont familial: Ramura Costache Boldur-Lățescu.....	105
II.4. Viața și ascensiunea socială lui Anastasie Bașotă.....	122
II.5. Anastasie Bașotă – un antreprenor modern din prima jumătate a secolului al XIX-lea.....	178
III. ANASTASIE BAȘOTĂ: DREGĂTORUL.....	196
III.1 Dregătoria – scurt istoric și evoluție până la adoptarea Regulamentelor Organice.....	196
III.2 Statutul funcționarilor publici.....	217
III.3 Efectele Regulamentului Organic asupra administrației Moldovei.....	221
III.4 Anastasie Bașotă: începuturile carierei politice.....	227
III.5 Anastasie Bașotă – Hatman.....	237
III.6 Anastasie Bașotă – membru al Adunării Obștești.....	259
III.7 Anastasie Bașotă – Ministru al Departamentului Lucrărilor Publice.....	270
IV. ANASTASIE BAȘOTĂ: FILANTROPUL.....	291
IV.1 Filantropia – istoriografia și conceptul în secolele XVIII-XIX.....	291
IV.2. Anastasie Bașotă – Ctitor ”clasic” bisericesc.....	314
IV.3. Anastasie Bașotă: un ”Mecena” al culturii românești.....	327
IV.4. Institutul ”Anastasie Bașotă” – rezultat al dorinței testamentare.....	336
IV.5 Membru al Societății Medico-Naturalistă din Iași.....	346
IV.6 Membru al Societății pentru Cultură și Literatură română în Bucovina.....	359
IV.7 Sprijinirea financiară a unor publicații.....	366
IV.8 Sprijinitor financiar al „Institutului Gregorian” din Iași.....	372
IV.9 Alte acte filantropice.....	375
CONCLUZII.....	383
ANEXE.....	387
LISTA ABREVIERI.....	413
BIBLIOGRAFIE.....	414

REZUMAT

Cuvinte cheie: Bașotă, Costache, Moldova, Regulament Organic, boier, dregător, filantrop, moșie, biserica, școală, iluminism.

Preocuparea și dorința de înțelegere a evoluției societății românești în perioada modernă precum și încercarea de a evidenția rolul factorului local în dezvoltarea socială, politică și culturală a țării au fost factori personali care au determinat alegerea acestei teme. Astfel, pe parcursul lucrării am putut observa că aceste evoluții nu ar fi fost posibile fără prezența în Țările Române a unor personalități cu un înalt spirit patriotic, revoluționar și nu în ultimul rând filantropic. Pentru aceasta considerăm că este necesar să îl cunoaștem pe cel care a fost omul, boierul, dregătorul și filantropul Anastasie Bașotă.

Istoriografia românească este bogată în ceea ce privește studiul trecutului și evoluției clasei boierești, a mentalităților sau a biografiilor unor reprezentanți din marile familii. Punctul de plecare în realizarea acestei teze a fost cercetarea realizată de istoricul Gheorghe Ghibănescu, care realiza în 1929 un studiu monografic, rămas până astăzi de referință: *Bașoteștii și Pomârla. Studiu genealogic și istoric*. Lucrările apărute ulterior care au abordat genealogia familiei Anastasie Bașotă au folosit informații din studiul menționat dar precizăm faptul că studiul are unele lacune și erori care necesită a fi îndreptate cu ajutorul materialului documentar de care dispunem astăzi. Un alt studiu aparținând aceluiași autor îl reprezintă: *Bașoteștii și Iașii*, publicat în "Ioan Neculce-Buletinul Muzeului Municipal Iași", în care ne sunt prezentate posesiunile imobiliare ale familiei Bașotă din orașul Iași și destinul istoric al acestor clădiri.

Istoricul Gheorghe Platon este un pioner în studiul realităților oferite de problema agrară pentru Moldova. Analizând datele pe baza condicelor contabile ale lui Anastasie Bașotă, a publicat în studiul său *Domeniul feudal din Moldova în preajma revoluției de la 1848*, în care autorul ne oferă un bogat material documentar de natură să lămurească unele probleme caracteristice vieții agrare din această provincie proprietari sau țărani, stabilind și liniile de dezvoltare ale domeniului feudal, antrenat total și definitiv pe făgașul producției de mărfuri în vederea comercializării. Din acest studiu reiese că mentalitatea boierilor în calitate de stăpâni și modul acestora de a reacționa

în fața unui eveniment își au originea din epoca feudală, o mentalitate perimată în secolul luminilor fapt ce determină o anumită schimbare de orientare și atitudine.

O lucrare enciclopedică care abordează genealogia mai multor familii boierești din țară printre care și pe cea a familiei Bașotă aparține istoricului Mihai Dimitrie Sturza care a coordonat lucrarea *Familiile boierești din Moldova și Țara Românească*. Cu toate că lucrarea conține și unele erori privind genealogia neamului Bașotă, aceasta constituie după lucrarea lui Ghibănescu o sursă bogată de informații care ne pune la dispoziție o seamă de documente aparținând familiei și nu în ultimul rând un model de abordare a temei, în special privind genealogia neamului.

Istoricul Mihai-Răzvan Ungureanu publica în anul 1995 studiul *Însemnări de taină pentru câteva genealogii moldovenești* în "Arhiva Genealogică", un studiu în care corectează unele erori ce erau prezente în lucrarea lui Gheorghe Ghibănescu publicată în 1929, pe baza unor documente aflate la Serviciul Județean Iași al Arhivelor Naționale și ne înfățișează în întregime scrisoarea Ruxandrei Bașotă prin care solicita Mitropolitului Veniamin Costache divorțul de Anastasie.

Cu o dată mai recentă, avem studii publicate în anuare și reviste precum cele semnate de Cătălina Opaschi, Sorin Iftimi, Ioan Iațcu, Dumitru Vitcu ș.a. ale căror lucrări sunt menționate în bibliografie, în timp ce unii reiau și actualizează studii anterioare, alți cercetători au deschis noi orizonturi de cercetare în domeniu.

În lipsa unor "jurnale/memorii" scrise de Anastasie Bașotă precum cele lăsate de alți reprezentanți ai clasei boierești precum Radu Rosetti, Nicolae Suțu, Nicolae Kretzulescu, Iancu Bălăceanu, Teodor Vârnăv, Iancu Bălăceanu ș.a., am putut pătrunde în "sufletul" și mentalitatea lui Anastasie Bașotă prin intermediul condicilor de socoteli păstrate de acesta și unde pe alocuri ne dezvăluie din personalitatea sa așa cum reiese din însemnările făcute pe coperti sau pagini în mod aleatoriu: "Răfuiala face pe gospodari", "Cartea gospodăriei este oglinda bunii țineri a casei" sau "Doamne ajută și sporește sama vitelor albe cornuted".

Lucrarea intitulată *Anastasie Bașotă (1797-1869): boierul, dregătorul și filantropul* extrapolează metoda clasică de realizare a unei biografii. Prezenta cercetare înglobează mai mulți factori cărora le atribuim o importanță decisivă în evoluția socială și personală a lui Anastasie Bașotă, plecând de la descendența boierească, avantajele apartenenței la clasa nobiliară și deținerea unor funcții în aparatul de stat până la transformările din planul mentalităților suferite de o clasă socială pe parcursul secolului al XIX-lea.

Descendent din două vechi familii boierești: a tatălui Ioniță Bașotă și a mamei Elena Costache Boldur-Lățescu, înscrise în lista scurtă a acelor familii boierești din Moldova medievală și care au avut o existență atestată documentar timp de peste patru secole. În tot acest timp, membrii acestor familii și-au păstrat atât numele, tradiția de familie cât și moșiile, iar uneori atunci când au avut ocazia au deținut atribuții politice în administrația statului. În acest sens, neamul Bașotă constituie un bun exemplu de neam boieresc din categoria de mijloc a elitei sociale, aceștia fiind considerați mai degrabă o boierime de țară sau ținut, au avut momente când puteau accede în rândurile protipendadei.

În ceea ce privește ascensiunea socială a lui Anastasie Bașotă, acesta urcă în treptele boierești începând cu anul 1819. Astfel, la vârsta de 23 de ani este menționat în documentele vremii ca ban, în calitate de proprietar al moșiei părintești de la Pomârla, pentru ca spre sfârșitul anului 1820 să fie menționat ca spătar în timpul domniei lui Mihail Suțu al II-lea.

În anul 1821, Anastasie Bașotă a fost înaintat hatman de caimacamul Ștefan Vogoride, rang pe care îl păstrează mai bine de trei decenii, când în 1853 a fost ridicat în treapta de logofăt de către domnul Moldovei Grigore Alexandru Ghica, sub care a fost și ministru al nou înființatului Departament al Lucrărilor Publice. Practic după acest rang obținut următorul pas ar mai fi domnia, iar în privința acestui aspect unii călători străini îl vedeau pe Anastasie Bașotă cu șanse mai mari de a obține domnia decât pe viitorul domn al Principatelor Unite și anume Alexandru Ioan Cuza.

Tot cu ajutorul Domnului Moldovei, care l-a recomandat pe Anastasie ca slujitor credincios înalților dregători otomani, Bașotă a fost recompensat pentru întreaga sa activitate și slujba credincioasă cu ordinul Gloriei "Nishan-i Ifthar", în timp ce prin intermediul influentului diplomat rus Nikolai Karlovici Giers, soțul Olgăi Cantacuzino, Anastasie Bașotă a obținut în 1856, din partea Imperiului Rus titlul de "Cavaler al ordinului Sfântului Stanislas".

Anastasie Bașotă a știut să-și administreze domeniile sale după principii moderne ținând condicii contabile și utilizând utilaje agricole moderne, fapt care a avut drept consecință o sporire a veniturilor sale provenite din agricultură și un surplus bănesc pe care îl reinvestea aducându-i astfel un profit considerabil. În lipsa unei bănci naționale nu este o surpriză faptul că Anastasie Bașotă a avut inițiativa creării unei "Societăți Cambiale" care să ofere împrumuturi sau să schimbe monedele străine care circulau în Principatul Moldovei în prima jumătate a secolului al XIX-lea.

Anastasiu Bașotă a deținut în perioada anterioară ocupației militare rusești din 1828-1834, dregătoria de hatman, dregătorie care nu îl făcea comandat suprem al unei armate de apărare - inexistentă la acea vreme - rol pe care și-l asumase Imperiul Rus ca putere protectoare, ci mai degrabă o funcție care îi solicitau abilitățile de administrator pentru organizarea și stabilirea ordinii publice, prinderea infractorilor sau stabilirea unor carantine și a unui cordon de protecție a țării în fața epidemiilor vremii etc.

După adoptarea Regulamentelor Organice, în continuare boierii și cei care aveau descendență boierească se bucurau de privilegiul de a avea prioritate în vederea ocupării celor mai importante slujbe în stat. În acest sens, Regulamentele Organice se făcea precizarea că nimeni nu poate câștiga "dreptul și nobilitatea" numai prin deținerea unei singure dregătorii, nici chiar domnul neputând acorda un rang unui candidat care n-a trecut "din treaptă în treaptă și prin cuviincioasă orânduială". Cu alte cuvinte, anii de experiență sunt un exercițiu și o probă în promovarea slujbașului meritoriu, dar cu toate acestea, atunci când este vorba de promovare, alegere sau numire în funcțiile importante ale statului, domnul are putere deplină, candidații fiind aleși numai din rândul boierilor, cu "însușirile cerute pentru dregătoriile ce li se vor încredința" (Regulamentul Organic al Moldovei, art. 236).

În cazul în care un boier nu deținea vreo dregătorie sau funcție înaltă în fruntea statului, acesta avea posibilitatea de a-și manifesta influența în cadrul Adunărilor Obștești. De aici, în alianță cu alți boieri putea să manifeste sau să-și arate opoziția față de politica dusă de domn. În această situație s-a aflat și Anastasiu Bașotă care s-a numărat printre boierii opoziționi domnului Mihai Sturza, fapt pentru care acesta nu înregistrează evoluții spectaculoase în domeniul politic, mai ales că între Sturzești și gruparea Costache-Bașotă a existat o rivalitate.

Odată cu schimbarea domnului Mihail Sturza și numirea lui Grigorie Alexandru Ghica, soarta îi surâde lui Anastasiu Bașotă, în contextul în care noul domn al Moldovei era o persoană cu viziuni moderniste, liberale și unioniste. De aceea nu ne-a mirat faptul că domnul Grigorie Ghica s-a înconjurat de oameni capabili, cu viziune modernă asupra administrației și o viziune coerentă în ceea ce privește proiectele naționale.

În calitate de ministru, Anastasiu Bașotă era subordonat domnului răspunzând numai în fața acestuia. De altfel întreaga activitate a miniștrilor era realizată sub îndrumarea și supravegherea Domnului Moldovei, fapt pentru care miniștrii nu erau considerați răspunzători din

punct de vedere politic în fața Adunării Obștești. Cunoscut drept un om care aplică cele solicitate de către Ocârmuire, mandatul lui Anastasie Bașotă în fruntea Ministerului Lucrărilor Publice a avut loc în timpul unor schimbări la nivel urbanistic: după incendii violente ce au mistuit sute de locuințe de lemn din orașele Moldovei. De aceea au fost necesare măsuri draconice care să limiteze pe viitor aceste dezastre: demolarea acelor locuințe de lemn care reprezentau un pericol la siguranța publică, lărgirea străzilor, utilizarea cărămidei în noile construcții, dar și măsuri de înfrumusețare a orașelor: îngrijirea unor grădini publice, pavarea orașelor, iluminatul public etc.

Cu toate acestea, Anastasie Bașotă își dă demisia din fruntea Ministerului din cauza problemelor de sănătate care îl măcinau încă din tinerețile sale: hidropizia, tuberculoza, problemele cardiace și reumatismul. Toate acestea l-au determinat să călătorească în străinătate cu scopul de a merge la băile din Europa pentru a se trata de afecțiunile ale fizice. Dacă afecțiunile trupești și le putea ține sub control cu ajutorul medicilor și tratamentelor, suferința sufletească a fost cea care l-a "îmbătrânit" înainte de vreme.

Dacă pe plan profesional a avut succes cu ajutorul ambiției și devotamentului, Anastasie Bașotă a reușit să atingă tot ce și-a propus, în schimb pe plan familial a suferit mai multe eșecuri: de la o căsnicie eșuată cu Ruxandra Balș, pierderea fiicei Sofia în apele Prutului și dezamăgirea produsă de neascultarea Elenei și însoțirea acesteia cu un aventurier care spulbera zestrea fiicei sale, i-au agravat starea de sănătate. Considerând că aceasta nu este demnă să-i moștenească imensa sa avere, Anastasie a preferat să lase prin dorință testamentară o importantă parte din averea sa în administrația Epitropiei Institutului Academic pentru ridicarea clădirii școlii, a cantinei, a internatului și pentru administrația acestuia în viitor.

Într-o perioadă de transformări profunde în mentalitatea oamenilor și de frământări spirituale, Anastasie Bașotă a dorit să ofere fiilor de țărani lipsiți de mijloace posibilitatea de a învăța într-o școală de grad secundar, spre a-și dezvolta și desăvârși însușirile lor naturale. Anastasie Bașotă a fost un iluminist prin faptele sale. El a avut o concepție coerentă, organică, unitară despre ridicarea poporului prin învățătură.

După înființarea școlii primare de la Pomârla în 1838, Anastasie Bașotă s-a gândit la realizarea unei școli secundare destinată fiilor de țărani de pe moșiile sale care potrivit dispozițiilor lor naturale și intelectuale aceștia să aibă posibilitatea să studieze la orice școală europeană. De

asemenea, Anastasie Bașotă dorea ca prin acest Institut Agronomic să ofere țării specialiști în domeniu fără a mai fi necesar angajarea unor specialiști străini.

Gestul filantropic al lui Anastasie Bașotă este prezent și se manifestă și astăzi, astfel încât Liceul "Anastasie Bașotă" este considerat ca fiind unul dintre cele mai bogate instituții de învățământ liceal din țară, în timp ce fostul conac al familiei Bașotă adăpostește o casă de copii instituționalizați, pentru ca pe locul unde a funcționat prima școală sătească din Moldova deschisă la 1838 se află o Casă socială, o cancelarie și muzeul sătesc Pomârla sub îngrijirea preotului paroh Eugen Niță.

Curiozitatea lui Anastasie Bașotă (poate chiar și speranța tratării bolilor de care suferea) s-a reflectat în faptul că s-a înscris ca membru al Societății Medico-Naturalistă din Iași, în timp ce patriotismul, dragostea de cultura românească cât și dorința de a-i ajuta pe românii aflați sub stăpânire străină l-au determinat să adere ca membru al Societății pentru Cultură și Literatură Română în Bucovina. Chiar dacă Anastasie Bașotă nu a publicat vreo lucrare scrisă, acesta a sprijinit financiar unele publicații cu diverse sume de bani cum ar fi "Tâlcuirea Psaltirii" tradusă de mitropolitul Veniamin Costache și publicată postum, a contribuit financiar alături de alți membri ai elitei sociale la apariția "Albinei Românești" sau a cotizat în cadrul Societăților din care a făcut parte la apariția anualelor care erau publicate de către acestea.

Cu toate că a ajutat oameni particulari cu diverse sume de bani acordându-le împrumuturi fără dobândă sau cu o dobândă mai mică decât cea prestată în mod normal, Anastasie Bașotă a ajutat cu bună credință primele instituțiile ale statului oferind mari sume și interesându-se de evoluția ulterioară ale acestora. De la eliberarea țiganilor fără solicitarea unor despăgubiri din partea statului și până la susținerea Institutului Gregorian și oferirea unui viitor acelor copii care doresc să învețe carte ne arată firea unui om care este capabil să jefască din averea sa pentru binele comun, al colectivității.

În secolul al XIX-lea așa cum se poate observa, identificăm o deplasare a interesului donațiilor boierești de la biserici și fântâni la școli, orfelinate și spitale ca dovadă a schimbării de mentalitate a multor proprietari de moșii. Schimbare de mentalitate ce este observată în sânul aceleiași familii: Ioniță Bașotă a ctitorit biserica cu hramul "Duminica Tuturor Sfinților" din Pomârla, în timp ce fiul său Anastasie, pe lângă bisericile ctitorite de pe moșiile sale de la Pomârla,

Cucorăni, Lișna, Vârnab și Corjăuți, ctitorește școli și orfelinate – instituții ce au în vedere formarea unor noi generații de români.

Anastasiu Bașotă a fost un iluminist prin acțiunile sale, el alăturându-se celor care au avut o concepție coerentă, organică, unitară despre ridicarea poporului prin învățătură, cum ar fi și alți boieri precum Iordache și Dinicu Golești, Gheorghe și Neculai Roșca-Codreanu, Iordache Boldur-Lătescu, Teodor Balș, Gheorghe Râșcanu sau Constantin "Dincă" Brătianu și fiul acestuia Dumitru Brătianu. Fiecare dintre aceștia și-au adus contribuția în dezvoltarea țării prin educație intuind faptul că pentru evoluția societății este nevoie de oameni educați.

Marele logofăt și Cavaler Anastasiu Bașotă, a încetat din viață în ziua de 27 decembrie 1869 răpus probleme de cord, de hidropizie și de paralizie generalizată, la vârsta de 72 de ani, în locuința sa din Iași, iar conform articolului 3 din testament a solicitat să fie înmormântat la Pomârla, în pridvorul Bisericii „Tuturor sfinților”, alături de părinții și fiica sa Sofia. Trupul neînsuflețit, îmbălsămat, a fost depus într-un sicriu enorm și astfel a fost trimis la Pomârla însoțit de un alai format din rude, zeci de preoți și diaconi, oameni de casă și de afaceri și o mulțime de fețe boierești ale Iașului care ținuseră să participe la funerariile lui Anastasiu Bașotă.

Ajunsă la Pomârla în data de 3 ianuarie 1870, întreaga procesiune a asistat la slujba de înmormântare ce a avut loc în următoarea zi. Doar câteva persoane au fost de față, în sala de jos a conacului, la transferarea trupului lui Bașotă din sicriul de lemn în care fusese adus, într-altul de plumb expus la slujba de priveghi. Înmormântarea s-a desfășurat în cadrul prohodirilor pompoase pe care credinciosul logofăt le ceruse cu tot dinadinsul să fie respectate iar sicriul său a fost coborât în mormânt, alături de părinții săi și fiica sa Sofia.

În ceea ce privește urmașii Elenei Bașotă, informații consistente avem despre descendenții lui Anastasiu Miltiade (nepotul lui Anastasiu Bașotă) a cărei fiică Roxana Cantacuzion-Başotă (strănepoata lui hatmanului Anastasiu Bașotă) a fost căsătorită cu Ion C. Inculeț, politicianul și unul din ctitorul unirii Basarabiei cu România, din această căsătorie rezultând doi copii : Ion I. Inculeț și Georgel I. Inculeț ambii având deosebite abilități în domeniu tehnic. Viața de familie și interesul față de pământ a fost o dominantă în viața lui Ion C. Inculeț – transmisă ulterior și copiilor săi. Conacul de la Bârnova pe care cu toții l-au iubit, domeniul în care au construit biserica familiei - Biserica cu hramul "Ioan Botezătorul" - este una din dovezi

BIBLIOGRAFIE

I. IZVOARE:

1. Inedite

Serviciul Județean Iași al Arhivelor Naționale. Fonduri:

- Departamentul Lucrărilor Publice al Moldovei (1831-1861)
- Departamentul Trebilor din Lăuntru (1828-1838)
- Isprăvnicia ținutului Botoșani (1832-1852)
- Isprăvnicia ținutului Dorohoi
- Isprăvnicia ținutului Iași (1828-1860)
- Manuscrise: Casa Școalelor – donația Bașotă
- Miliția pământescă (1835-1862)
- Mitropolia Moldovei și Sucevei B
- Secretariatul de Stat al Moldovei (1832-1861)
- Vistieria Moldovei B (1834-1864)

Biblioteca Central Universitară. Fond:

- Manuscrise

2. Edite:

- *1848 în Principatele Române*, album apărut sub îngrijirea comitetului de direcție pentru sărbătorirea centenarului anului revoluționar 1848 și editat de revista "Arcades", Atelierele "Imprimeriei Naționale", București, 1948.
- *Acte și documente relative la istoria renașterii României*, editate și publicate de Dimitrie A. Sturdza, Dimitrie C. Sturdza și Ghenadie Petrescu, vol. I, Tipografia Carol Göbl, București, 1888; III, IV, 1889.
- *Analele Parlamentare ale României*, tom. 1, partea II-a, *Obșteasca Extraordinară Adunare de revizuirea Regulamentului Organic al Moldovei (1831)*, Imprimeria Statului, București, 1893; III, partea a II-a, *Obicinuita Obșetască Adunare a Moldovei (1832-1833)*, Imprimeria Statului, București, 1893; IV, partea a II-a, *(1833-1834)*, Imprimeria Statului, București, 1894; V, partea a II-a, *(1834-1835)*, Imprimeria Statului, București, 1895; VI, partea a II-a, *(1835-1836)*, VII, partea a II-a *(1837-1838)*, Imprimeria Statului, București, 1897; VIII, partea a II-a, *(1838-1839)*, Imprimeria Statului, București, 1898; X, partea a II-a, *(1841)*, Imprimeria Statului, București, 1899; XI, partea a II-a, *(1841-1842)*, Imprimeria Statului, București, 1900; XV, partea a II-a, *(1847-1848)*, Imprimeria Statului, București, 1901.

- *Anul 1848 în Principatele Române*, tom. I, 1821-1848 iunie 20, acte și documente publicate cu ajutorul comitetului pentru ridicarea monumentului lui Ioan C. Brătianu, Institutul de Arte Grafice "Carol Göbl", București, 1902.
- Antonovici, Ioan, *Documente bârlădene*, II, Bârlad, Tipografia "Neculai P.Peiu", 1912; III, Bârlad, Tipografia și Legătoria de Cărți "Const. D. Lupășcu", 1915, IV, 1924.
- Bălan, Teodor, *Documente Bucovinene*, VI, 1760-1833, Editura Casei Școalelor, București, 1942
- Bodea, Cornelia, *1848 la români. O istorie în date și mărturii*, I, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982.
- Costăchescu, Mihai, *Documente moldovenești înainte de Ștefan cel Mare. Documente interne. 1374-1437*, I, Iași, 1931.
- *Documenta Romaniae Historica*, A, I, (1384-1448), volum întocmit de Constantin Cihodaru, Ioan Caproșu, și Leon Șimanschi, Editura Academiei R.S. România, București, 1975; A, XXIII, (1635-1636), volum întocmit de Leon Șimanschi, Nistor Ciocan, Georgeta Stan și Dumitru Agache, Editura Academiei Române, București, 1996.
- *Documente privitoare la istoria României, Colecția Eudoxiu Hurmuzaki*, Supliment I, vol. II, 1781-1814, culese din Arhivele Ministerului Afacerilor Străine din Paris de Al. I. Odobescu, București, 1885, Supliment I, vol. IV, (1802-1849), editate și publicate de Dimitrie A. Sturdza, Dimitrie C. Sturdza și Octavian Lugoșianu, București, 1891; Supliment I, vol. V, 1822-1838, documente adunate și coordonate de D.A. Sturdza și C. Colescu-Vartic, București, 1894; Supliment I, vol. VI, 1827-1849, documente adunate și coordonate de D.A. Sturdza și C. Colescu Vartic, București, 1895; VII, 1750-1818, București, 1876; X, *Rapoarte consulare prusiene din Iași și București (1763-1844)*, documente adunate, adnotate și publicate de Nicolae Iorga, București, 1897; XVII, *Rapoarte consulare franceze (1825-1846)*, publicate de Nerva Hodoș, București, 1913; IV, serie nouă, *Rapoarte diplomatice ruse (1797-1806)*, sub îngrijirea Acad. Andrei Oțetea, Editura Științifică, București, 1974.
- *Documente privitoare la istoria românilor*, A, Veacul XVII, vol. II, (1606-1610), comitetul de redacție Ion Ionașcu, L. Lăzărescu-Ionescu, Barbu Cămpina, Eugen Stănescu, D. Prodan, redactor responsabil Mihail Roller, Editura Academiei, București, 1953.
- *Documente privind istoria României. Răscoala din 1821*, I-V, *Documente interne*, redactor responsabil Andrei Oțetea, Editura Academiei Române, București, 1959-1962.
- *Documente privitoare la istoria orașului Iași*, III, *Acte interne (1691-1725)*, editate de Ioan Caproșu, Editura Dosoței, Iași, 2000; V, (1741-1755), 2001; VI, (1756-1770), 2004; VIII (1781-1790); 2006.
- *Carte românească de învățătură (1646)*, ediție întocmită de un colectiv condus de acad. Andrei Rădulescu, Editura Academiei Romane, București, 1961.
- *Codul Calimah*, ediție îngrijită de Andrei Rădulescu, Editura Academiei, București, 1958.
- Furnică, Dumitru Z., *Din istoria comerțului la români mai ales băcănia. Publicațiune de documente inedite 1593 – 1855*, Atelierele Grafice Soccec, București, 1908.
- Idem, *Documente privitoare la comerțul românesc 1473-1868*, Tipografia "România Nouă", București, 1931.

- Ghibănescu, Gheorghe, *Ispisoace și zapise (Documente slavo-române)*, 1400-1600, I, partea I, Iași, Tipografia "Dacia", 1906; I, partea a II-a, 1601-1631, Iași, Tipografia "Dacia", 1907; II, partea I, 1631-1641, Iași, 1909; III, partea a II-a, Iași, 1912; IV, partea I, 1675-1692, Iași, 1914; partea a II-a, Iași, 1915;
- Idem, *Surete și izvoade (Documente slavo-române)*, II, Iași, Tipografia "Dacia" Iliescu, 1907; III, Iași, 1907; IV, Iași, 1908; vol. V, Iași, 1908; VIII, Iași, 1913; IX, Iași, 1914; XI, Iași, 1922; XII, *Studii și documente Dorohoiene*, Iași, 1924; XVI, *Fereștii, Vaslui*, Iași, 1926; XX, *Documente slavo-române între 1587 -1618*, Tipografia "Viața Românească", Iași, 1928.
- Istrati, Corneliu, *Condica visteriei Moldovei din anul 1816*, Editura Academiei, Iași, 1979.
- Idem, *Catagrafia fiscală a Moldovei din anul 1831*, Iași, 2009.
- Idem, *Condica visteriei Moldovei din anul 1803 („Condica liuzilor”)* Iași, 2010.
- Idem, *Catagrafia fiscală a Moldovei din anul 1820*, Iași, 2011.
- *Îndreptarea Legii (1652)*, ediție întocmită de colectivul de drept vechi românesc coord. Andrei Rădulescu, Editura Academiei, București, 1962.
- *Manualul Administrativ al Principatului Moldovei cuprinzătoriu legilor și dispozițiilor introduse în țară de la anul 1832 până la 1855*, tomul I - II, Iași, 1855-1856.
- Mehmed, Mustafa Ali, *Documente turcești privind istoria României*, I, 1455-1774, Editura Academiei Române, București, 1976; II, 1774-1791, 1983, III, 1980.
- *Regulamentul Organic a Prințipatului Moldovei*, Iași, Tipografia Institutului Albiniei, 1846.
- *Regulamentul Organic al Moldovei*, ediție integrală realizată de Dumitru Vitcu și Gabriel Bădărău cu sprijinul lui Corneliu Istrati, Editura Junimea, Iași, 2004.
- *Revoluția din 1821 condusă de Tudor Vladimirescu. Documente externe*, ediție îngrijită de Vasile Arimia, Editura Academiei R.S.România, București, 1980.
- *Uricariul cuprinzătoriu de hrisoave, anaforale și alte acte ale Moldovei din suta XIV-a până la a XIX-a*, sub redacția lui Theodor Codrescu, I-XXIII, Iasi, Tipografia Buciumului Român, 1851-1895.
- Varta, Ion, Varta, Tatiana, *Moldova și Țara Românească în timpul domniilor regulamentare - Documente inedite din arhivele din Federația Rusă, Ucraina și Republica Moldova*, Editura Cartdidact, Chișinău, 2002.

II. PERIODICE:

- "Albina românească": 1829-1831, 1834, 1837- 1841, 1846, 1849.
- "Boabe de grâu": 1931-1933
- "Buletin – foae oficială": 1851-1852.
- "Gazeta de Moldova": 1852- 1853.
- "Gazeta Transilvaniei" : 1852.
- "Mitropolia Moldovei și Sucevei": 1968-1970
- "Steaua Dunării" : 1857.
- "Vestitorul român", An. XVII.

- ”Zimbrul”: 1850.
- ”Studii. Revistă de istorie”

III. INSTRUMENTE DE LUCRU:

- *Bibliografia analitică a periodicelor române*, întocmită de Ioan Lupu, Nestor Camariano și Ovidiu Papadima, I, 1790-1850, partea I, Editura Academiei R.S.R., București, 1966; II, 1851-1858, partea I și a II-a, 1970-1971.
- *Bibliografia românească modernă (1831-1918)*, I (A-C), coordonator al lucrării Gabriel Ștrempel, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984; II, (D-K), 1986; III, (L-Q), 1989; IV, (R-Z), Editura Academiei Române, 1996.
- Bîrsan, Andrei (coord.), *Dicționar al arhitecturii românești moderne (sec. XIX, XX, XXI)*, București, 2014.
- Bobică, Radu, *Dicționar de termeni și concepte teologice*, Editura Coresi Publishing House, București, 2020.
- *Encyclopedia of russian history*, editor James Millar, vol I-III, Macmillan Reference USA, 2004.
- Filipescu-Dubău, Nicu, *Dicționarul geografic al județului Dorohoi*, Iași, 1891.
- *Politica externă a României, dicționar cronologic*, coord. Ion Calafeteanu, Ciprian Popișteanu, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.
- Guțu, Gheorghe *Dicționar latin-român*, Editura Humanitas, București, 2007.
- *Istoria României*, III, coordonatori: academician P. Constantinescu - Iasi, academician E. M. Condurachi, academician C. Daicoviciu și alții, Editura Academiei Române, București, 1964
- *Istoria românilor VII. Constituirea României moderne (1821 - 1878)*, coordonator academician Dan Berindei, Editura Enciclopedică, București, 2003.
- *Istoria României în date*, elaborată de Horia C. Matei, Florin Constantiniu, Marcel D. Popa, Nicolae C. Nicolescu, Gheorghe Rădulescu sub coordonarea lui Constantin C. Giurescu, Mica Întreprindere editorial-poligrafică ”Crai-nou”, Chișinău, 1992.
- *Istoria învățământului din România*, vol I, coordonator volum Ștefan Pascu, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
- Lecca, Octav-George, *Famiile boeresti române : istoric și genealogie (dupe izvoare autentice)*, Institutul de Arte Grafice, Editura Minerva, București, 1899
- Mandachi, Dorina, Mandachi, Ilarion, *Dicționarul personalităților dorohoiene*, Editura Quadrat, Botoșani, 2012.
- Munteanu, Eugen, Munteanu, Lucia-Gabriela, *Aeterna latinitas*, Editura Polirom, Iași, 1996.
- Oncescu, Iulian, *Texte și documente privind istoria modernă a românilor 1774-1918*, ediția a II-a, prefață Sorin Liviu Damean, Editura ”Cetatea de Scaun”, Târgoviște, 2011.
- Păcurariu, Mircea, *Dicționarul teologilor români*, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996.
- Rosetti, Dumitru R., *Dicționarul Contimporanilor*, Editura ”Populară”, București, 1897.
- Rusu, Dorina, *Cercetări istorice 1925-1947*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982.

- Scriban, August, *Dicționarul limbii românești*, ediția I, Institutul de Arte Grafice "Presa Bună", Iași, 1939.
- Stoicescu, Nicoale - *Repertoriul bibliografic al localităților și monumentelor medievale din Moldova*, Editura Direcția Patrimoniului Cultural național, București, 1974
- Ștrempel, Gabriel, *Catalogul manuscriselor românești*, I, B.A.R., 1-1600, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978; II, B.A.R., 1601-3001; 1983, III, B.A.R., 3101-4413, 1987.
- *Uniformele armatei române. 1830-1930 - Les uniformes de l'armée Roumaine*, București, 1930.
- Ungureanu, Mihai-Răzvan, *Marea arhondologie a boierilor Moldovei (1835 -1856)*, Editura Universității "Al. I. Cuza" Iași, 1997.

IV. MEMORIALISTICĂ, CORESPONDENȚĂ ȘI IZVOARE NARATIVE:

- Alecsandri, Vasile, *Iașii în 1844*, în volumul *Proză*, ediție de Georgeta Rădulescu Dulgheru, Editura "Cartea Românească", București, 1983.
- *Amintirile colonelului Ioan Solomon. Biografia polcomicului Ioan Solomon istorisită de sine însuși și scrisă de P. Georgescu, Craiova, 1862, iunie*, Tipografia "Neamul Românesc", Vălenii-de-Munte, 1910.
- *Amintirile colonelului Lăcusteanu/ Grigore Lăcusteanu*, Editura Humanitas, București, 2015.
- Beldiman, Alexandru, *Tragodia sau mai bine a zice jalnica Moldovei întâmplare după resvrătirea grecilor 1821*, în *Cronicele României sau Letopisețele Moldaviei și Valahiei*, III, ediția a II-a, revăzută de Mihail Kogălniceanu, Imprimeria națională, București, 1874.
- Bodnărescu, Samson, *Scrieri*, antologie, prefață, note, bibliografie de Aurel Petrescu, Editura Pentru Literatura, București, 1965.
- *Călători străini despre țările române în secolul al XIX-lea*, serie nouă, vol. I, coord. Daniela Bușe, Editura Academiei Române, București, 2004; Vol. II (1822-1830), coord. Paul Cernovodeanu, Editura Academiei Române, București, 2005; vol. III, coord. Daniela Bușă, serie nouă, Editura Academiei Române, București, 2006.
- Costin, Miron, *Opere. Letopisețul Țării Moldovei de la Aron vodă încoace*, ediție îngrijită de Petre P. Panaitescu, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1958.
- Idem, *Letopisețul țerii Moldovi. De la Aaron Vodă, de unde este părăsitu de Ureki, vornicul de Țera de Giosu*, în *Cronicele României seu Letopisețele Moldaviei și Valahiei*, ed. a II-a, tom. I, București, 1872.
- Heliade-Rădulescu, Ion, *Acte și scrisori*, adnotate și publicate de Emil Vârtosu, București, 1928.
- Kogălniceanu, Enache, Canta, Ioan, *Cronici moldovenești. Letopisețul Țării Moldovei de la domnia întâi și pînă la a doua domnie a lui Constantin Mavrocordat Voievod (1733-1774). Letopisețul Țării Moldovii de la a doua și pînă la a patra domnie a lui Constantin Mavrocordat Voievod (1741-1769)*, ediție critică de A. Iliș și I. Zmeu, Editura „Minerva”, București, 1987.
- Kogălniceanu, Mihail, *Dorințele partidei naționale din Moldova*, redactate în Bucovina la anul 1848 și publicate la Cernăuți în Tipografia Ekhard și reeditate de Comitetul Opozițiunii-Unitate din Iași, prefață de George Mărzescu, Tipografia Națională, Iași, 1883.

- Idem, *Desrobirea țiganilor. Ștergerea privilegiilor boierești. Emanciparea țăranilor*, Editura Librăriei Socec, București, 1908.
- Idem, *Scrisori. Note de calatorie. Studii si documente*, Editura pentru Literatură, București, 1967.
- Kotzebue Wilhelm, *Din Moldova: tablouri și schițe din 1850*, prefață de Sorin Liviu Damean, traducere Anna Rosetti Maiorescu, Editura Corint Books, București, 2016.
- Kretzulescu, Nicolae, *Amintiri istorice*, Editura "Universul", București, 1940.
- Mason, John *Trei ani în Turcia: jurnalul unei misiuni medicale la evrei*, traducere și cuvânt înainte de Mihai Răzvan-Ungureanu, Editura Polirom, Iași, 2019.
- Neculce, Ion, *Letopiseșu Țerei Moldovei. De la Dabija V.V. până la domnia lui Mavrocordat V.V. (1662-1743)*, în *Cronicele României seu Letopiseșele Moldoviei și Valahiei*, ed. a II-a, tom. I, București, 1872.
- Idem, *O samă de cuvinte*, în *Texte alese din Letopiseșul Moldovei*, Editura pentru Literatură și Artă, București, 1950.
- Idem, *Opere. Letopiseșul Țării Moldovei și O samă de cuvinte*, ediție critică de Gabriel Ștrempel, Editura Minerva, București, 1982.
- Idem, *Letopiseșul Țării Moldovei de la Dabija-Vodă până la a doua domnie a lui Constantin Mavrocordat*, ediție îngrijită de Gabriel Ștrempel, București, 1986.
- Rosetti, Radu, *Amintiri, I, Ce am auzit de la alții*, ediție îngrijită de Mircea Anghelescu, Editura Fundației Culturale Române, București, 1996.
- Idem, *Amintiri. Ce am auzit de la alții, Din Copilărie. Din prima tinerețe*, Editura Humanitas, București, 2013.
- Russo, Alecu, *Scrieri*, editor P.V.Haneș, Craiova, 1986.
- Idem, *Iașii și locuitorii săi în 1840*, în "Viață Românească", an VII, vol. XXVI, București, 1912.
- Sion, Constantin, *Arhondologia Moldovei, amintiri și note contimporane*, Tipografia Buciumului Român, Iași, 1892.
- Suțu, Nicolae, *Memoriile Principelui Nicolae Suțu, mare logofăt al Moldovei 1798-1871*, traducere și comentarii de Georgeta Filitti, Editura Humanitas, București, 2013.
- Suțu, Rudolf, *Iașii de odinioară*, II, Tipografia "Lumina Moldovei", Iași, 1923.
- Ureche, Grigore, *Letopiseșul Țării Moldovei*, ediție îngrijită de Petre P. Panaitescu, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1955.
- Vârnav, Teodor, *Istoria vieții mele (Autobiografie din 1845)*, prefață de Artur Gorovei, Editura Polirom, Iași, 2015.
- *Viața lui Dimitrie Foti Merișescu de la Colentina scrisă de el însuși la 1817*, ediție îngrijită, introducere și note de Cosnatța Vintilă-Ghițulescu, Editura Humanitas, București, 2019.

V. LUCRĂRI GENERALE ȘI STUDII SPECIALE:

- Acatrini, Vladimir, *Manuscrisul lui Aron Pumnul în biblioteca Universității din Cernăuți*, în "Glasul Bucovinei", revistă trimestrială de istorie și cultură, an XXIV, nr. 96, Institutul Cultural Român, Cernăuți-București, 2017, pp. 45-50.
- Adăscăliței, Vasile, *Viața culturală a Dorohoiului. Învățământul de la Grigore Alexandru Ghica la Cuza Vodă*, în "Acta Moldaviae Septentrionalis", X, Editura Quadrat, Botoșani, 2011, pp. 104 – 111.
- Agache, Dumitru, *Veniturile și cheltuielile mănăstirii Sf. Spiridon din Iași Intre anii 1771-1823*, în AIIAI, Iași, XV, 1978, pp. 335-351.
- Agachi, Alexei, *Țara Moldovei și Țara Românească sub ocupația militară rusă (1806-1812)*, ediția a II-a, Chișinău, 2008.
- Aioanei, Dumitru, *Târnuca, sat din preajma Herței*, în "Țara Fagilor. Almanah cultural-literar al românilor nord-bucovineni alcătuit de Dumitru Covalciuc" vol. VI, Societatea culturală "Arboroasa", Cernăuți 1997, pp. 127 – 134.
- Albin, Septimiu, *1848 în Principatele Române*, Imprimeria „Independența”, București, 1910.
- Amălinei, Valerian, *Un boier cu vederi progresiste - Anastasie Bașotă*, în MMS, nr. 7- 8 (iulie-august), Iași, 1972, pp.638-640.
- Ancel, Jacques, *Manuel historique de la question d'Orient (1792-1923)*, Paris, 1923.
- Antonovici, Ioan, *Neamul Roșca-Codreanu - testamentul unui nobil român*, în "Răzeșul" – revistă culturală, anul I nr. 4, Bârlad, mai 1926, pp. 129-132.
- Idem, *Mănăstirea Florești din plasa Similei*, Atelierele Grafice "Socec", București, 1916.
- Arghirescu, N. I., *Campania din 1828 și 1829 dintre Rusia și Turcia (în Europa)*, București, 1901.
- Arnăutu, Nicolae, *Invazii și stăpâniri rusești/sovietice în România*, ediția a II-a, Editura Vestala, București, 2014.
- Apetrei, Cristian Neculae, *Istoria administrației publice*, Universitatea "Dunărea de Jos", Galați, 2009.
- Asociația Foștilor Elevi ai liceului "Anastasie Bașotă" din Pomârla, *Clipe de amintire închinare lui Samson Bodnărescu cu ocazia comemorării a 25 ani de la moartea sa*, Iași, Goldner, 1927.
- Idem, *Dare de seamă asupra mersului asociației pe 1925-1927*, Iași, 1927.
- Banyai, Ladislau, *Din tradițiile militare comune ale poporului român cu popoarele vecine*, în *File din istoria militară a poporului român. Studii*, Centru de Studii și Cercetări de Istorie și Teorie Militară, vol. III, coordonator Ilie ceașescu, Editura Militară, București, 1975.
- Barbu, Diana, *Boierimea din Principate în prima jumătate a secolului al XIX-lea (1800-1850). Psihologia unei elite*, manuscrisul tezei de doctorat, coordonator științific Gheorghe Platon, Iași, 2008.
- Barbu, Violeta, *Câteva diate muntenești din a doua jumătate a secolului al XVII-lea*, în "Revista de Istorie Socială", I, 1996, pp. 495-506.
- Barițiu, George, *Călătoria primă în Muntenia*, în Dan Berindei, *Călători români pașoptiști*, București, Editura Sport-Turism, 1989.
- Barnoschi, D.V., *Originile democrației române. "Cărvunarii". Constituția Moldovei de la 1822*, Iași, 1922.

- Bădărău, Dan, Caproșu, Ioan, *Iașii vechilor zidiri (până la 1821)*, Editura Junimea, Iași, 1974.
- Bădărău, Gabriel, *Organizarea și conținutul învățământului public din Moldova între anii 1832 și 1848*, în AIIAI, nr. XVIII, Editura Academiei Române, Iași, 1981, pp. 211 - 231.
- Idem, *Academia Mihăileană (1835-1848). Menirea patriotică a unei instituții de învățământ*, Editura Junimea, Iași, 1987.
- Bădescu, Ilie, *Sincronism european și cultură critică românească. Contribuții de sociologie istorică privind cultura română modernă*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984.
- Bălan, Teodor, *Vornicia în Moldova*, extras din "Codrul Cosminului", VII, Buletinul Institutului de Istorie și Limbă de la Universitatea din Cernăuți, Institutul de Arte Grafice și Editură "Glasul Bucovinei", Cernăuți, 1931.
- Bălcescu, Nicolae, *Opere I. Scrieri istorice, politice și economice 1844 - 1847*, ediție critică de G. Zane și Elena G. Zane, Editura Academiei, București, 1974.
- Idem, *Opere II. Scrieri istorice, politice și economice 1848 - 1852*, Ediție critică de G. Zane și Elena G. Zane, Editura Academiei, București, 1981.
- Bejenaru, Ionel, *Documente cu privire la Samson Bodnărescu (activitatea de la Pomarla) în colecțiile Muzeului Județean Botoșani*, în "Hierasus", IX, Editura "Glasul Bucovinei", Iași-Rădăuți, 1994, pp. 547-550.
- Berceanu, Maria, *Reformele lui Constantin Mavrocordat, început al modernizării administrative în Moldova. Un studiu de caz: ținutul Bacău*, în CI (serie nouă), XXXII, Iași, 2013, pp. 211 – 248.
- Berindei, Dan, Gavrilă, Irina, *Mutații în sânul clasei dominante din Țara Românească în perioada de destrămare a orânduirii feudale*, în RdI, tom. 34, nr.11, 1981, pp. 2029-2046.
- Berindei, Dan, *Epoca Unirii*, București, 1979.
- Idem, *Revoluția română din 1821*, Editura Academiei Române, București, 1991.
- Idem, *Zorii unei activități moderne de politică externă (1821-1828)*, în "Revista istorică", 1991, nr.9-10, pp.495-523.
- Idem, *România și Europa în perioadele premodernă și modernă*, Editura Enciclopedică, București, 1997.
- Idem, *Revoluția din 1821 în Principatele Române*, în *Istoria românilor*, vol. VII, tom. I, ediția a II-a, revăzută și adăugită, volum coordonat de academicianul Dan Berindei, Editura Enciclopedică, București, 2015.
- Berza, Mihai, *Pentru o istorie a vechii culturi românești*, Editura Eminescu, București, 1985.
- Bezviconi, Gheorghe *Boierimea Moldovei dintre Prut și Nistru*, vol. II, București, 1943.
- Idem, *Profiluri de ieri și de azi*, Editura Librăriei Universitare, București, 1943.
- Idem, *Călători ruși în Moldova și Muntenia*, București, 1947.
- Bibicescu, Ioan G., *1848 în România*, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1898, vol I.
- Blaj, Pavel, *Boieri din Sfatul domnesc al Moldovei în secolul al XVIII-lea*, în „Suceava”- Anuarul Muzeului Bucovinei, , nr. I-III, 1986 – 1987, pp. 199-208.
- Bluche, François, *L’Ancien Régime. Institutions et société*, Editura de Fallois, Paris, 1993.

- Bobulescu, Constantin, *Boierii viețuitori la sate*, Tipografia "Cartea Românească", Chișinău, 1943.
- Bocșan, Nicolae, *Opțiuni sociale și democratice în procesul constituirii solidarității naționale modeme, 1821—1848*, în vol. *Națiunea română (geneza, afirmare, orizont contemporan)*, coordonator științific Ștefan Ștefanescu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984.
- Boga, L.T., *Documente basarabene, II, Scrisori și răvașe (1660-1860)*, Tipografia Eparhială "Cartea Românească", Chișinău, 1928.
- Bogdan, Ioan, *Luptele românilor cu turcii până la Mihai Viteazul. Cultura veche română*, Editura Librăriei Socec, București, 1898, pp. 44-49.
- Idem, *Documentul Rîzenilor din 1484 și organizarea armatei moldovene în sec. XV*, extras din AARMSI, seria a II-a, vol. XXX, Atelierele Grafice Carol Bobl, București, 1908.
- Bogdan, N.A., *Societatea Medico-Naturalistă și Muzeul Istorico-Natural din Iași. 1830-1919*, Tipografia Națională, Iași, 1919.
- Idem, *Orașul Iași. Monografie istorică și socială ilustrată*, Editura Tehnopress, Iași, 2004.
- Bogdan, Dan, Știrbu, Viorel, *Pe urmele lui Alexandru Ioan Cuza*, Editura Sport-Turism, București, 1985.
- Bogrea, Vasile, *Sacra via. Pagini literare și publicistice*, îngrijită și postfață de Mircea Borcilă și M.V. Ungureanu, prefață de Teodor Naum, Editura Dacia, Cluj, 1973.
- Boia, Lucian, *Istorie și mit în conștiința românească*, Editura Humanitas, București, 2017.
- Boicu, Leonid, *Transporturile în Moldova între 1848 -1864*, în *Dezvoltarea economiei Moldovei 1848-1864: contribuții*, coordonatori Vasile Popovici, Leonid Boicu și Nicolae Corivan, Editura Academiei Române, București, 1963.
- Idem, *Înființarea primului Departament al Lucrărilor Publice din Romania*, în CI (serie nouă), tom III, Iași, 1972, pp. 123 – 132.
- Idem, *Adevărul despre un destin politic. Domnitorul Grigorie Alexandru Ghica (1849-1856)*, Iași, 1973.
- Idem, *Geneza "chestiunii române,, ca problemă internațională*, Editura Junimea, Iași, 1975.
- Idem, *Principatele Române în raporturile politice internaționale: (1792-1821)*, Institutul European, Iași, 2001.
- Boldur, Alexandru, *Autonomia Basarabiei sub stăpânire rusească în 1812-1828*, Tipografia Eparhială "Cartea Românească", Chișinău, 1929.
- Botezatu, Daniel, *Sate din ocolul Botoșanilor aflate în stăpânire particulară*, în "Acta Moldaviae Septentrionalis", X, Editura Quadrat, Botoșani, 2011, pp. 54-81.
- Braniște, Marin, *Schitul Buliga. Un metoc în Pitești al Mitropoliei Țării Românești*, în "Mitropolia Olteniei", XVIII, nr. 1-2 (ianuarie-februarie), 1966, pp. 47-106.
- Brădeanu, Emanuel, *Secolul al XVIII-lea: secol fanariot?*, în "Cronica" - revistă de cultură, serie nouă, anul XLII, nr. 11, noiembrie 2009, Iași, p. 22.
- Brătescu, Iuliana, *Extremitatea nordică a Podului Verde: morfologia spațiului și dinamica sociabilităților urbane în Iași secolului XIX*, în "Historia Universitatis Iassiensis", VI, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza", 2015, pp. 189-215.

- Brătianu, Gheorghe I. *Origines et formation de l'unité Roumaine*, Institut de Histoire Universelle "N.Iorga", Bucarest, 1943.
- Idem, *Două veacuri de la reforma lui Constantin Mavrocordat 1746-1946*, în AARMSI, seria III, tom. XXIX, 1946-1947, Imprimeria Statului, București, 1948, pp. 391 – 461.
- Idem, *Sfatul domnesc și Adunarea Stărilor în Principatele Române*, Editura Enciclopedică, București, 1995.
- Brezoianu, Ioan, *Vechile instituțiuni ale României (1327-1866)*, Tipografia "Ștefan Mihălescu", București, 1882.
- Brehier, Louis, *Les Institutions de l'Empire Byzantin*, Editura Albin Michel, Paris, 1970.
- Botez, Constantin, Urma, Demetru, Saizu, Ioan, *Epopoea feroviară românească*, Editura Sport-Turism, București, 1977.
- Bucalov, Sergiu, *Boierimea țării Moldovei la mijlocul secolului al XVII – începutul secolului al XVIII-lea. (Studiu istorico-genealogic)*, Chișinău, 2012.
- Bucur, Bogdan, *Devălmășia valahă (1716-1828): o istorie anarhică a spațiului românesc*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008.
- Bujoreanu, Ștefan, *Schitul Ghireasca (Covurlui)*, în RA, VI, 1/1944, pp.136-139.
- Bulei, Ioan, *Români în secolele XIX-XX. Europenizarea*, Editura Litera Internațional, București, 2011.
- Burac, Gheorghe, Canciuc, Ioan, Lebadă, Vasile, Trufin, Maricel, Panciu, Dumitru, *Comuna Vlăsinești (Vlăsinești, Sârbi, Miron Costin). Monografie*, Editura Agata, Botoșani, 2005.
- Burac, Gheorghe, *Biserica Adormirea Maicii Domnului Vlăsinești județul Botoșani (1800-2000): selecțiuni monografice*, Vlăsinești, 2000.
- Idem, *Comuna Vlăsinești. Monografie*, Editura Agata, București, 2005.
- Burghel, Gheorghe, *Câteva cuvinte despre familia Bașotă*, Tipografia Speranța, Dorohoi, 1916.
- Calimach, Papadopol, *Generalul Pavel Kisseleff în Moldova și Țara Românească. 1829- 1834. După documente rusești.*, extras din AARMSI, seria II-a, tom. IX, București, 1887.
- Cantemir, Dimitrie, *Descriere Moldovei*, prefață și note explicative de Miron Nicolescu, Editura Socec, București, 1909;
- Idem, *Descrierea Moldovei*, tradusă după originalul latin de Gheorghe Guțu, Editura Academiei Române, București, 1973.
- Caproșu, Ioan, *Sama visteriei Țării Moldovei din 1777*, I, în ArhGen, IV (IX), 1-2, Editura Academiei Române, Iași, 1997, pp. 125-158.
- Caraivan, Virgil, *Movila Roșie*, Bârlad, 1913.
- Carp, Radu, Stanomir, Ioan, Vlad, Laurențiu, *De la "pravilă" la "constituție": o istorie a începuturilor constituționale românești*, Editura Nemira, București, 2002.
- Cartoian, Nicolae, *Epoca fanarioșilor*, Seminarul de Istoria literaturii române vechi, București, 1932-1933.
- Casso, Leon, *Rusia și bazinul dunărean*, prefață de Apostol Stan, traducere de Ștefan Gr. Berechet, București, Editura Saeculum Vizual, 2003.

- Ceaușu, Mihai-Ștefan, *Un iluminist bucovinean boierul Vasile Balș (1756 - 1832)*, Editura Junimea, Iași, 2007.
- Celesnic, Iurie, *Dăm start Unirii*, în "Timpul", Chișinău, 12 martie 2012.
- Cernea, Emil, Molcuț, Emil, *Istoria statului și dreptului românesc. Terminologia vechiului drept românesc*, Editura Hamangiu, București, 2013.
- Chaunu, Pierre, *Civilizația Europei în secolul Luminilor*, vol. I, Editura Meridiane, București, 1986.
- Chelcea, Ion, *Țiganii din România*, Editura Institutului Central de Statistică, București, 1944
- Chiaro, Anton Maria, *Revoluțiile Valahiei*, după textul reeditat și prefațat de Nicolae Iorga, traducător S.Cris - Cristian, Tipografia "Viața Românească", Iași, 1929.
- Citterio, Elia, *Nicodim Aghioritul, Personalitatea, opera, învățătura ascetică și mistică*, traducere de Maria-Cornelia Ică și Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2001.
- Cihodaru, Constantin, *Sfatul Domnesc și Sfatul de obște în Moldova (secolele XV-XVIII)*, în AIIAI, Iași, I, 1964.
- Idem, Platon, Gheorghe, *Istoria orașului Iași*, vol. I, Editura Junimea, Iași, 1980.
- Cioculescu, Șerban, *Costache Conachi. 200 de ani de la naștere*, în „România literară”, X, nr. 41,13 octombrie 1977, p.7.
- Ciobotaru, Mircea, *Toponimia bazinului hidrografic Rebricea*, în AIIAI, Iași, XXVII, 1991.
- Idem, *Grădinile publice din Iași în secolul al XIX-lea. Grădina Publică din Copou*, în "Monumentul", XVI, Iași, 2015.
- Cioflâncă, Ioana, *Grădinile publice din Iași în a doua jumătate a secolului XIX*, în AIIX, Iași, 2006, pp. 215-222.
- Ciubotaru, Ștefan, *Istoria Bisericii ortodoxe botoșănene*, Botoșani, Editura Axa, 2000.
- Ciurea, Dumitru, *Civilizația în Moldova în perioada 1834-1849*, în AIIAI, XIII, Iași, 1976.
- Idem, *Evoluția și rolul politic al clasei dominante din Moldova în secolele XV-XVIII*, în AIIAI, XVIII, Iași, 1980.
- Idem, *Românii în istoria universală. Vol. II: Moldova sub domnia lui Mihail Sturza*, vol. îngrijit de Stela Cheptea și Gheorghe Buzatu, Editura Tipo Moldova, Iași, 2012.
- Ciocoiu, Constantin, *Note la monografice bisericilor parohiale din județul Dorohoi*, Dorohoi, 1893.
- Cliveti, Gheorghe, *Concertul european*, Editura Enciclopedică, București, 2006.
- Conachi, Costache, *Moartea părintelui vornicului Costachi Conachi*, în idem, *Scrieri alese*, ediție de Ecaterina și Alexandru Teodorescu, Editura pentru Literatură, București, 1963.
- Constantin, Gabriel, *Istoria familiei Ghica*, în "Materiale de Istorie și Muzeografie", XXX, București, 2016, pp.235-246.
- Constantinescu, Dumitru, *Zugravul și catapeteasma bisericii din Dersca*, în MMS, nr.11-12, Iași, 1968, pp. 713-714.

- Constantiniu, Florin, Cernovodeanu, Paul, *Istoria Românilor, vol. VI. Românii între Europa clasică și Europa luminilor (1711-1821)*, Editura Enciclopedică, București, 2002.
- Constantiniu, Florin, *Constantin Mavrocordat*, Editura Militară, București, 1985.
- Idem, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Universul Enciclopedic, București, 2011.
- Constantelos, Demetrios J. , *Byzantine Philanthropy and Social Welfare*, Rutgers University Press, 1968.
- Costache-Epureanu, Manolache, *Chestia locuitorilor privită din punct de vedere al Regulamentului Organic și al Convenției*, Iași, 1860.
- Cosma, Viorel, *Compozitori și muzicologi români. Mic lexicon*, Editura Muzicală a Compozitorilor din R.P. România , București, 1965.
- Covatariu, Gheorghe, Abdalbaki, Alexandru, *Istoria așezărilor omenești din ținutul Dorohoi, județul Botoșani*, vol. II, Editura Kolos, Iași, 2012.
- Cozianul, Mardarie *Lexicon slavo-românesc și tâlcuirea numelor din 1649, publicate cu studiul, note și indicele cuvintelor românesce de Grigore Crețu*, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1900.
- Cristache-Panait, Ioana, Elian, Titu, *Bisericile de lemn din Moldova*, în "Buletinul Monumentelor Istorice", nr.2, București, 1972 (2), pp. 39-59.
- *Cronica Ghiculeștilor. Istoria Moldovei între anii 1695-1754*, ediție Nestor Camariano și Ariadna Camariano – Cioran, Editura Academiei, București, 1965.
- Demetrescu, Anghel, *Opere*, ediție îngrijită de Ovidiu Papadima, Fundația pentru Literatură și Artă, "Regele Carol II", București, 1937
- Derblich, W, *Land und Leute der Moldau und Walachei*, Kober & Markgraf, Praga, 1859.
- Diaconescu, Emil, *Zugravi de biserici necunoscuți*, în MMS, XLVI, nr.7-8, Iași, 1970, pp. 531-548.
- Dimitriu, C.V., *Doi dregători moldoveni: I. Portarul de Suceava. II. Hatmanul și pârcălabul de Suceava*, București, 1935.
- Dinu, Tudor, *Oamenii epocii fanariote. Chipuri din bisericile Țării Românești și Moldovei*, Editura Humanitas, București, 2018.
- Djuvara, Neagu, *O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri*, Editura Humanitas, București, 2002.
- Idem, *Între Orient și Occident: Țările române la începutul epocii moderne (1800-1848)*; Ediția a VIII-a, Editura Humanitas, București, 2013.
- Doyle, William *Aristocrația. Scurtă istorie de la origini până în prezent*, traducător Lidia Grădinaru, prefață de Filip-Lucian Iorga, Editura Corint Books, București, 2018.
- Drace-Francis, Alex , *Geneza culturii române moderne: Instituțiile scrisului și dezvoltarea identității naționale, 1700-1900*, traducător Marius-Adrian Hazaparu, Iași, 2016.
- Drăganu, Tudor, *Începuturile și dezvoltarea regimului parlamentar în România până la 1916*, Editura Dacia, Cluj, 1991.
- Drăghici, Manolache, *Istoria Moldovei pe timp de 500 de ani până în zilele noastre*, tom. I, Iași, 1857; II, Tipografia Institutului Albinei, Iași, 1857.

- Drăguț, Vasile, *Arta românească; Preistorie, Ev Mediu, Renaștere, Baroc*, Editura Vreamea, București, 2000.
- Duică, George Bogdan, *Bucovina. Notițe politice asupra situației*, Institutul Tipografic "T.Liviu Albini", Sibiu, 1895.
- Duprat, Catherine, *Le Temps des Philantropes*, Editura C.T.H.S., Paris, 1993.
- Duțu, Alexandru, *Tradiția în gândirea politică românească*, în „Polis“, vol. III, nr. 3-4, 1996, pp. 82-93.
- Eliade, Pompiliu, *La Roumaine au XIXe siècle, II. Les Trois presidents plénipotentiaires (1828-1834)*, Paris, 1914.
- Eminescu, Mihai, *Opera politică (1880-1883)*, ediție îngrijită de Bucur Popescu, Editura Eminescu, București, 2000.
- Fătu, Anastasie, *Descrierea și întrebuințarea apei comune și a apelor minerale din România: Moldova și Muntenia*, Tipografia Grădinei Botanice, Iași, 1874
- Filitti, I.C., *Domniile române sub Regulamentul Organic 1834-1848*, Editura Academiei Române, București, 1915.
- Idem, *Corespondența consulilor englezi din principate 1836-1848*, extras din AARMSI, seria a II-a, tom. XXXVIII, București, 1916.
- Idem, *Arhiva Gheorghe Grigore Cantacuzino*, București, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, 1919.
- Idem, *Clase sociale în trecutul românesc*, Tipografia Socec, București, 1925.
- Idem, *Frământări politice și sociale în Principatele Române de la 1821 la 1828*, Editura "Carte Românească", București, 1932.
- Idem, *Principatele Române de la 1828 la 1834. Ocupația rusească și Regulamentul Organic*, Institutul de Arte Grafice "Bucovina", București, 1934.
- Idem, *Contribuții la istoria diplomatică a României în secolul al XIX-lea*, București, 1935.
- Idem, *Despre vechea organizare administrativă a Principatelor Române*, Imprimeriile E. Marvan, București, 1935.
- Idem, *Proprietatea solului în Principatele române până în 1864*, Institutul de Arte Grafice "Bucovina", București, 1935.
- Idem, *Tudor Vladimirescu (rostul răscoalei lui)*, București, 1937.
- Fistung, Frantz Daniel (coord.), *Noua Enciclopedie a României. Cunoașterea enciclopedică a României. Caiet de lucru 4. Transporturi*, Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu“, București, 2019.
- Fotino, Dionisie, *Istorie generală a Daciei sau a Transilvaniei, Țerei Muntenesci și a Moldovei*, traducere de George Sion, tom. I, Imprimeria Națională a lui Iosif Romanov et Companie, București, 1859.
- Idem, *Istoria generală a Daciei*, tom. III, traducător Gheorghe Sion, București, 1859.
- Galan, Mihai, *Ocupația rusească în Moldova din 1828-1834* în CI, Iași, an X-XII (1934-1936) nr.1/1934, pp. 196-221.
- Galeșescu, Alexandru, *Eforia spitalelor civile din București*, București, 1899.

- Gane, Constantin, *Trecute vieți de doamne și domnițe*, vol. I-III, Editura ziarului "Universul", București, 1943.
- Idem, *Pe aripa vremii*, Tipografia "Steaua", București, 1923.
- Gane, Gheorghe, *Câteva însemnări despre familia Gane*, în *ArhGen*, II (VII), 3-4, Editura Academiei Române, Iași, 1994, pp. 103-105.
- Gaster, Moses, *Întocmirea Spătăriei*, în „Codrul Cosminului”, X, Cernăuți, 1940 (1936-1938), pp. 99-108.
- Georgescu, Ioan, *Istoria lui Tudor Vladimirescu*, în "Biblioteca populară a "Asociațiunei", an XI, nr. 98, Editura "Asociațiunei", Sibiu, 1921.
- Georgescu, Vlad, *Contribuții la studiul iluminismului în Țara Românească și Moldova*, în *RdI*, 20, nr. 4/1967, pp. 917-968.
- Idem, *Mémoires et projets de réforme dans les Principautés Roumaines. 1769-1830*, Bucharest, 1970.
- Idem, *Ideile politice și iluminismul în Principatele Române (1750-1831)*, Editura Academiei Române, București, 1972.
- Georgescu, Valentin Al., *Les Assablées d'états en Valachie et en Moldavie de 1750 à 1831/1832*, în "Revue Roumaine d'Histoire", 11/1972, Editura Academiei, București, 1972, pp.23-51.
- Idem, *Bizanțul și instituțiile românești până la mijlocul secolului al XVIII-lea*, Editura Academiei, București, 1980.
- Geremek, B. , *La Potence ou la pitié. L'Europe et les pauvres du Moyen Age à nos jours*, Paris, 1987.
- Gheorghiu, Teodor Octavian, *Urbanistica românească extracarpatică a secolului XIX între tradiție și modernitate. Câteva studii de caz*, în Laurențiu Rădvan, Bogdan Căpraru (editori), *Orașele, orașenii și banii: atitudini, activități, instituții, implicații (sec. XVI-XX)*, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2011, p.265.
- Gicoveanu, Mihai, *Un izvor genealogic și prosopografic: pomelnicul mănăstirii Vorona*, în "Acta Moldaviae Septentrionalis", XVII, Botoșani, Editura Quadrata, 2018, pp. 317 – 346.
- Giosan, Stela, *Pagini din istoria învățământului rural românesc - Liceul Anastasie Bașotă Pomârla (1879-1948)* în "Forum Cultural", revista Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Botoșani , anul III, nr.2, 2003, Editura Axa, Botoșani, pp. 9-14.
- Giurescu, Constantin C., *Contribuțiuni la studiul marilor dregătorii în secolele XIV și XV*, Vălenii-de-Munte, Așezământul de Tipografie și Legătorie de cărți "Datina Românească", 1926.
- Idem, *Istoria românilor*, III, Fundația Regală pentru Literatură și Artă, București, 1942.
- Idem, *Contribuțiuni la studiul originilor și dezvoltării burghezei române până la 1848*, Editura Științifică, București, 1972.
- Idem, *Probleme controversate în istoriografia română*, Editura Albatros, București, 1977.
- Giurescu, Constantin, *Studii de istorie, Antologie*, îngrijire de ediție și introducere de Dinu C. Giurescu, Editura „Eminescu”, București, 1993.
- Idem, *Despre boieri și despre rumâni*, ediție de Dinu C. Giurescu, Editura Campania, București, 2008.
- Idem, *Istoria românilor*, vol. II, Editura ALL, București, 2019.

- Giurescu, Dinu C., *Istoria ilustrată a românilor*, Editura Sport-Turism, București, 1981.
- Gîdei, A.V., *Contribuțiuni pentru istoria socială a țărânimii noastre și pentru istoria raporturilor economice dintre țărani și proprietari până la 1864*, Tipografia „L.Motzatzeanu”, București, 1904.
- Gheorghiu, Emil, *Proiectul Dr. Gh. Cuciureanu pentru așezământul medical al Moldovei*, în RA, anul LII, vol. XXXVII, nr. 3, București, 1975.
- Ghibănescu, Gheorghe, *Boierii căftăniți sub Ioan Sandu Sturza*, în ArhGen, nr. 4-6/1912, pp. 74-79; nr. 7-8/1912, pp. 101-107; nr. 9-10/1912, pp. 166-171.
- Idem, *Spița familiei Costachi cu 10 documente de familie*, în „Ioan Neculce”, 4/1924, Iași, pp. 207-227.
- Idem, *Ceva despre Costăchești*, în „Ioan Neculce”, 4/1924, Iași, p. 305 și 322.
- Idem, *Sama visteriei Moldovei din 1763*, în „Ioan Neculce”, V, fasc. 5, 1925, Iași, pp. 70-121.
- Idem, *Bașoteștii și Pomârla. (Studiu genealogic și istoric)*, în ”Surete și Izvoade”, vol. XXIII, Iași, 1929.
- Idem, *Bașoteștii și Iașii*, în ”Ioan Neculce”, fasc. 8, Institutul de Arte Grafice ”Viața românească”, Iași, 1930, pp.141-152.
- Idem, *30 documente a caselor Institutului Gregorian, între anii 1667-1835*, în ”Ioan Neculce”, fasc. 9/I, Iași, 1931, pp. 129-147.
- Ghika, Dimitrie I., *Franța și Principatele dunărene (1789-1815)*, traducător Andrei Căpușan; prefață Florin Constantiniu, Institutul European, Iași, 2008.
- Glenney, Misha, *Balcanii: naționalism, război și Marile Puteri (1804-2012)*, traducător Livia Szász, Editura Trei, București, 2020.
- Gorovei, Artur, *Monografia orașului Botoșani*, Institutul de Arte Grafice ”M. Saidman”, Fălticeni, 1926.
- Gorovei, Ștefan S., *Clanuri, familii, autorități, puteri (Moldova, secolele XV-XVII)*, în ArhGen, I(VI), nr. 1-2/1994, pp. 87-93.
- Grecianu, Ștefan D., *Eraldica Română - Actele Armerielor Oficiale*, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1900.
- Grecu, Dana, *Evoluția nobilimii basarabene în secolul al XIX - lea*, în *Pro Basarabia - repere istorice și naționale*, volum coordonat de Mircea-Cristian Ghenghea și Mihai-Bogdan Atanasiu, Editura Alfa, Iași, 2007.
- Grigorescu, Ioana, *Repere de arhitectură în determinarea transformărilor bisericii de la Putna. Cercetări în vederea restaurării*, în *Cercetări arheologice la Mănăstirea Putna*, volum coordonat de Ștefan S. Gorovei, Editura Mușatinii, Suceava, 2007, pp. 57-76.
- Grigorie M. Buiucliu (1840-1912). *Testament – Biografie. Familia Buiucliu. Armenii și românii: o paralelă istorică de N. Iorga. Catalogul Bibliotecii armenesti*, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1914.
- Gutton, Jean-Pierre, *La Société et les pavres en Europe*, P.U.F., Paris, 1974.
- Guțan, Manuel, *Istoria administrației publice românești*, Editura Hamangiu, București, 2006.
- Hagi-Mosco, Emanoil, *București. Amintirile unui oraș*, Editura „Fundației Culturale Române”, București, 1995.

- Hentea, Călin, *Propaganda în război*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2014.
- Idem, *Mereu nerostita istorie a luptelor românilor din antichitate până în zilele noastre*, Editura Cartier, Chișinău, 2018.
- Herea, Gabriel, *Pelerinaj în spațiul sacru bucovinean*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2010.
- Hitchins, Keith, *Românii 1774-1866*, vol. I, traducători George Potra și Delia Răzdolescu, ediția a III-a, Editura Humanitas, București, 2013.
- Hunecke, Volker, "*Les Enfants trouvés: contexte européen et cas milanais (XVIII e-XXe siècle)*", tradus în limba franceză de Martine Friedmann, în "Revue d'Histoire Moderne et Contemporaine", tom XXXII, janvier-mars, 1985, pp. 3-29.
- Hupchick, Dennis P. Hupchick, *The Balkans: From Constantinople to Communism*, Publisher Palgrave Macmillan, US, 2002.
- Iacob, Dan Dumitru, *Casele din Iași ale Ruxandrei Balș fostă Bașotă. Inventarul acareturilot din 1875*, în "Historia Urbana", tom XXII, Editura Academiei Române, București, 2014, pp. 293-308.
- Idem, *Testamentul și inventarul averii vistiernicesei Smaranda Balș (1833/1848)*, în Idem, *Avere, prestigiu și cultură material în surse patrimoniale: inventare de averi din secolele XVI-XIX*, Editura Universității "Al.I.Cuza", Iași, 2015, pp. 371-474.
- Idem, *Elitele din Principatele Române în prima jumătate al secolului al XIX-lea*, Editura Universității "Al.I.Cuza", Iași, 2015.
- Iațcu, Ioan, *Portretele Logofătului și Cavalerului Anastasie Bașotă*, în "Ioan Neculce" (serie nouă), 23/2017, Editura Palatului Culturii, Iași, 2017, pp. 267-288.
- Iftimi, Sorin, Iftimi, Rodica, *Strada Carol I (Copou). Memoria monumentelor ieșene*, Editura Palatul Culturii Iași, 2018.
- Iftimi, Sorin, *Planuri privitoare la proprietățile dintre Ulița Mare și Ulița Strâmbă din Iași (sfârșitul secolului al XVIII-lea)*, în "Monumentul", 10, vol. 1, Lucrările Simpozionului Național Monumentul - Tradiție și viitor, Ediția a X-a, Iași, 2008, coordonatori Sorin Iftimi, Aurica Ichim și Lucian- Valeriu Lefter, Iași, 2009, 73-99.
- Idem, *O addenda la portretistica lui Nicolo Livaditi (1830-1858)*, în CI (serie nouă), XXXII, Iași, 2013, pp. 291-316.
- Idem, *Ansamblul clădirilor Maternității "Cuza Vodă" din Iași, fostul "Institut Gregorian"*, în "Monumentul", XXI, volum coordonat de Lucian-Valeiu Lefter și Aurica Ichim, Editura Doxologia, Iași, 2020, pp. 237-272.
- Ioachimovici, Emil, *O pagină din istoria politică a României. Manolache Kostaki-Epureanu*, București, 1913.
- Ionașcu, Ion, Bărbulescu, Petre, Gheorghe, Gheroghe, *Relațiile internaționale ale României în documente (1368-1900)*, București, 1971.
- Ionescu, Adrian-Silvan, *Stiluri în podoaba capilară din România modernă 1790-1920*, în "Muzeul Național", XVIII, București, 2006, pp. 45-66.

- Ionescu, Ștefan, *Manuc Bei – zaraș și diplomat la începutul secolului al XIX-lea*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1976.
- Iordache, Anastasie, Stan, Apostol, *Apărarea autonomiei Principatelor Române. 1821-1859*, Editura Academiei Române, București, 1987.
- Iordache, Anastasie, *Originile conservatorismului politic din România 1821-1882*, Editura Politică, București, 1987.
- Idem, *Dominare politică sub imperativul modernizării Principatelor Române. Caracterul și scopul Regulamentelor Organice*, în RI, 7(1996), nr. 9-10, pp.665-684.
- Idem, *Principatele Române în epoca modernă, vol. II, Administrația regulamentară și tranziția la statul de drept (1831-1859)*, Editura Albatros, București, 1998.
- Iorga, Filip Lucian, *Familia Boldur - Costache (Kostaki) Schiță de profil genealogic și istoric*, în "Erasmus" – revista Societății de Studii Istorice Erasmus, nr. 13, Editura Ars Docendi, București, 2002, pp. 128-145.
- Iorga, Nicolae, *Acte și fragmente cu privire la istoria românilor, adunate din depozitele de manuscrise ale Apusului*, II, București, 1896.
- Idem, *Documente privitoare la familia Callimachi, adunate, publicate și întovărășite de o prefață*, vol. I, Editura Minerva, București, 1902.
- Idem, *Documente privitoare la familia Calimachi*, II, București, Institutul de Arte grafice și Editură Minerva, 1903.
- Idem, *Studii și documente cu privire la istoria românilor: Legăturile Principatelor Române cu Ardelul de la 1601 la 1699*, IV, București, Atelierele grafice "Soceac", 1902; VI, partea a II-a, București, Editura Ministerului de Instrucție, 1904; VII, partea a III-a, *Cărți domnești, zapise și răvașe*, București, Editura Ministerului de Instrucție, Stabilimentul grafic Socec, 1904; XI, *Cercetări și regește documentare*, București, Editura Ministerului de Instrucție Publică, 1906; XVIII, *Scrisori din archiva Grecilor Sibiului, din archiva Protopopiei neunite a Făgărașului și din alte locuri*, Atelierele Grafice Socec, București, 1908; XVI, 1909; XXI, Editura Ministerului de Instrucție Publică, București, 1911.
- Idem, *Scrisori de boieri*, Tipografia Societății „Neamul românesc”, Vălenii de Munte, 1912.
- Idem, *Istoria românilor pentru poporul românesc*, ediția a VI-a, Editura Așezământul Tipografic "Datina Românească", Vălenii-de-Munte, 1926.
- Idem, *Istoria românilor*, vol. VIII.
- Idem, *Istoria românilor prin călători*, vol. III, ediția a II-a adăugită, București, 1929.
- Idem, *Istoria armatei românești*, vol. II, ediția a II-a, Editura Ministerului de Războiu, București, 1930.
- Idem, *Histoire des relations russo-roumains*, Iassy, pp.275-276.
- Idem, *Rostul boierimii noastre*, în Idem, *Istoria românilor în chipuri și icoane*, II, Editura Librăriei "Socec", București, 1905.
- Idem, *Istoria comerțului cu Orientul*, traducere din limba franceză Gheron Netta, Editura "Cartea Românească", București, 1939.

- Isar, Nicolae, *Principatele Române în Epoca Luminilor (1770-1830). Cultura, spiritul civic, geneza ideii naționale*, Editura Universității, București, 1999.
- Idem, *Istoria modernă a românilor 1774/1784 – 1918*, Editura Universitară, București, 2006.
- Iscru, G.D., *Contribuții privind învățământul la sate în Țara Românească până la jumătatea secolului al XIX-lea*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975.
- Ionescu de la Brad, Ion, *Agricultura română în județul Dorohoi*, Iași, 1866.
- Istrati, Corneliu, *Cronica lui Constantin Mavrocordat, I-II*, Editura Universității "Al.I.Cuza" Iași, 1985-1986.
- Ivireanul, Antim, *Opere*, ediție critică și studiu introductiv de Gabriel Ștrempel, Editura Minerva, București, 1972.
- Kagarlitsky, Boris, *Empire of the periphery. Rusia and the world system*, traducător în engleză Renfrey Clarke, Pluto Press, Londra, 2008.
- Kogălniceanu, Mihail, *Dorințele partidei naționale din Moldova*, Tipografia Națională, Iași, 1883.
- Idem, *Letopiseș*, tom. III.
- Lapedatu, Alexandru, *Documente și lămuriri istorice cu privire la desfacerea proprietăților moldovenești de peste Prut după pierderea Basarabiei (16/28 mai 1812 - 2/14 ianuarie 1814)*, Tipografia "C. Göbl", București, 1916, 48 p., extras din „Revista pentru Istorie, Archeologie și Filologie”, XVI, București, 1916, pp.33-77.
- Lătescu Boldur, Gheorghe, *Boierii patrioți*, în „Aldine”, suplimentul ziarului „România Liberă”, anul VI, nr. 273, 7 iulie 2001.
- Lecca, Octav-George, *Genealogia a 100 de case din Țara Românească și Moldova*, București, 1911.
- Idem, *Famiiliile boierești române*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2000.
- Lemny, Ștefan, *Sensibilitate și istorie în secolul XVIII românesc*, ediția a II-a, Editura Polirom, Iași, 2017.
- Liprandi, I. P., *Din jurnalul intim*, în Eufrosina Dvoicenko, *Pușkin și România. Viața și opera lui Pușkin în Basarabia și influența sa asupra scriitorilor români*, Imprimeria Națională, București, 1937.
- Livadă-Cadeschi, Ligia, *De la milă la filantropie. Instituții de asistare a săracilor din Țara Românească și Moldova în secolul al XVIII-lea*, Editura Nemira, București, 2001.
- Loghin, Constantin, *Anul 1848 în cultura și literatura Bucovinei*, Tipografia Mitropolitului Silvestru, Cernăuți, 1926.
- Lupu, Ioan, *Vina și procesul ei la români*, Institutul de Arte Grafice "Brawo", Iași, 1934.
- Mârza, Mihai, *De la vistierie la călugărie. Viața și familia vistiernicului Nicolae Bașotă*, în "Opțiuni istoriografice" - Buletinul Alianței Studenților Români și al Asociației Tinerilor Istorici Ieșeni, VII, Editura Universității, Iași, 2006, pp. 103-123.
- Merișcă, Costin, *Pomelnicul sturzesc al bisericii din Miclăușeni*, în ArhGen, III (VIII), 1996, 1-2, Editura Academiei Române, pp. 179-192.
- Mihail, Paul, *Ideologia social-politică a lui P.D.Kiselef*, în SCI, vol. XX, Iași, 1947, pp. 317-319.

- Mihalache, Constantin N., *Monografia Liceului "Anastasiu Bașotă"*, Editura Alcris, București, 2007.
- Miron, Vasile Gh., Ceaușu, Mihai-Ștefan, Irimescu, Gavril și Irimescu, Sevastita, *Din tezaurul documentar sucevean 1393-1849*, Direcția Generală a Arhivelor Statului din Republica Socialistă România, București, 1983.
- Mitrașcă, Marcel, *Moldova: a Romanian province under Russian rule: diplomatic history from the archives of the great powers*, Algora Publishing, USA, 2002.
- Mollat, Michel, *Les Pauvres au Moyen Age. Etudes sociales*, Editura Hachette, Paris, 1978.
- Monu, Elena, *Familia Costache. Istorie și genealogie*, Editura Sfera, Bârlad, 2011.
- Motaș, Constantin, *Societatea de medici și naturaliști din Iași*, în "Boabe de grâu", an IV, nr. 8, București, 1933, pp. 463-473.
- Murariu, Codrin Florin, *Grigore Alexandru Ghica and the national bank of Moldavia*, în "Codrul Cosminului" – Analele Științifice ale Universității "Ștefan cel Mare" Suceava, XVI, nr. 2, 2010, pp.181-196.
- Murariu, Ioan, *Ținuturile Botoșani și Dorohoi între anii 1774 și 1835*, în "Hierasus", VI, 1986, pp. 113-129.
- Murgescu, Bogdan, *Impactul conjuncturii europene asupra comerțului românesc în a doua jumătate a secolului al XVII-lea*, în RdI, 41/5, 1988, pp.514-524 și 41/6, pp. 587-596.
- Idem, coord., *Istoria României în texte*, Editura Corint, București, 2001.
- Idem, *România și Europa. Acumularea decalajelor economice (1500-2010)*, Editura Polirom, Iași, 2010.
- Nairn, Derry, *Trăiască Revoluția! Cele mai importante 30 de revolte și revoluții din istorie*, traducător Corina Hădăreanu, Editura Litera, București, 2013.
- Nandriș, Grigore, *Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina*, în "Boabe de grâu", anul II, nr. 4, aprilie 1931, pp. 185-192.
- Năstase, Dumitru, *Despre spațiul funerar în arhitectura moldovenească*, în "Studii și Cercetări de Istoria Artei", Seria Artă Plastică, tom. XIV, vol. II, 1967, pp. 201-202.
- Neagoe, Stelian, *Oameni politici români*, Editura Machiavelli, București, 2007.
- Negruți, Ecaterina, *Situația demografică a Moldovei în secolul al XIX-lea*, în " RdI, București, 1981 (XXXIV), nr. 2, pp.243-257.
- Idem, *Satul moldovenesc în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Contribuții demografice*, Editura Universității "Al.I.Cuza", Iași, 1984.
- Negulescu, Paul, Alexianu, George, *Regulamentele Organice ale Valahiei și Moldovei*, vol. I, *Texte puse în aplicare de la 1 iulie 1831 în Valahia și de la 1 ianuarie 1832 în Moldova*, Intreprinderile "Eminescu", București, 1944.
- Nicola, Traian, *Valori spirituale tutovene II.C. Bibliografii*, Editura „Sfera”, Bârlad, 2001.
- Idem, *Fragmente de cronică bârlădeană*, în Romulus Boteanu (redactor), *Bârladul de odinioară și astăzi*, vol. I, Editura Miscelaneu, Bârlad, 1980.
- Nicolau, Vasile, *Priviri asupra vechii organizări administrative a Moldovei*, Tipografia și Legătoria de cărți "Constantin D. Lupașcu", Bârlad, 1913.

- Nistor, Ion I., *Grigore Vodă Ghica. La aniversarea de 150 de la moartea sa*, în "Codrul Cosminului", IV, 1927, Institutul de Arte Grafice și Editură "Glasul Bucovinei", Cernăuți, 1928, pp. 401-444.
- Idem, *Organizarea oștirilor pământene sub regimul Regulamentului Organic*, în AARMSI, seria a III-a, tom XXV, București, 1943, pp. 885-931.
- Idem, *Clasele boierești din Moldova și privilegiile lor*, Imprimeria Națională, București, 1944.
- Idem, *Istoria românilor*, vol. I-II, ediție îngrijită de Florin Rotaru, Editura "Biblioteca Bucureștilor", București, 2002-2003.
- Obedeanu, Constantin, *Tudor Vladimirescu în istoria contimporană a României*, Tipografia "Scrisul Românesc", Craiova, 1929.
- Oișteanu, Andrei, *Sexualitate și societate. Istorie, religie și literatură*, Editura Polirom, Iași, 2016.
- Opaschi, Cătălina, *Documente noi privind familia marelui logofăt și cavaler Anastasie Bașotă*, în "Muzeul Național", XXI, București, 2009, pp. 93-108.
- Oțetea, Andrei, *Contribution à la question d'Orient*, Tipografia "Cultură Românească", București, 1930.
- Idem, *Tudor Vladimirescu și mișcarea ăteristă în Țările Românești (1821-1822)*, Institutul de Studii și Cercetări Balcanice, București, 1945.
- Idem, *Legământul lui Tudor Vladimirescu față de Eterie*, în "Studii", IX, 1956, nr.2-3, pp.125-133.
- Idem, *Valoarea documentară a memoriilor lui I.P.Liprandi*, în "Studii", XI, nr. 3, 1958, pp.77-92.
- Idem, *Geneza Regulamentului Organic*, în *Scrieri istorice alese*, ediție de Florin Constantiniu și Șerban Papacostea, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1980.
- Pamfil, C. Georgian, *O carte de judecată și un act de danie al biv vel vornicului Nicolae Balș*, în "Revista istorică", XVII, nr. 10-12, octombrie -decembrie 1931, pp. 303-312.
- Panaitescu, P. Petre, *Călători poloni în Țările Române*, Tipografia "Cultură Națională", București, 1930.
- Idem, *Contribuții la istoria culturii românești*, ediție îngrijită de Silvia Panaitescu, prefață, note și bibliografie de Dan Zamfirescu, Editura Minerva, București, 1971.
- Idem, *Problema originii clasei boierești*, în Idem, *Interpretări românești. Studii de istorie economică și socială*, ediția a II-a, postfață, note și comentarii de Ștefan S. Gorovei și Maria Magdalena Szekely, Editura Enciclopedică, București, 1994.
- Papacostea- Danielopolu, Cornelia, *Intelectualii români din principate și cultura greacă, 1821-1859*, Editura Eminescu, București, 1979.
- Papacostea, Victor, *Tradiții românești de istorie și cultură*, Editura Eminescu, București, 1996.
- Păltănea, Paul, *Neamul logofătului Costache Conachi*, Editura „Albatros”, București, 2001.
- Pârnuță, Gheorghe, *Istoria învățământului și gândirea pedagogică din Țara Românească (sec. XVII-XIX)*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971.
- Pârvan, Katiușa, Opaschi, Cătălina, Martin, Tudor, *Onoarea națiunilor. Ordine și decorații din patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României*, vol. I, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2011.
- Pârvulescu, Ioana, *În intimitatea secolului al XIX-lea*, Editura Humanitas, București, 2017.

- Peretzianu-Buzău, Alexandru V., *Vidomostie de boierii Moldovei aflați în țară la 1829 (III)*, în ArhGen, II (VII), 1-2, Editura Academiei, Iași, 1995, pp. 159-184.
- Pescaru, Alexandru *Elemente de demografie*, Editura Științifică, București, 1968.
- Pinte, Alexandru, Ruscanu, Gheorghe, *Băncile în economia românească*, Editura Economică, București, 1995.
- Pippidi, Andrei *Tradiția politică bizantină în țările române în secolele XVI-XVIII*, Editura Academiei, București, 1983.
- Platon, Gheorghe, *Cu privire la pribegirea locuitorilor din Moldova în anul 1834*, în AUI, Istorie- Filologie, 1958, 4, pp. 49-60.
- Idem, *Despre exploatarea țăranilor din regiunea de munte a Moldovei în vremea Regulamentului Organic*, în RA, 1960, 3, nr.2, pp.177-192.
- Idem, *Contribuții la cunoașterea frământărilor țăărănești din Moldova în preajma și în timpul anului revoluționar 1848. Strămutarea locuitorilor*, în "Studii și articole de istorie", 1962, 4, pp.131-164.
- Idem, *Cu privire la evoluția rezervei feudale în Moldova de la sfârșitul sec. al XVIII-lea până la legea rurală din 1864*, în "Studii și articole de istorie", vol. V, București, 1963.
- Idem, *Domeniul feudal din Moldova în preajma Revoluției de la 1848*, Editura "Junimea", Iași, 1973.
- Idem *Moldova în perioada 1828-1848. Considerații generale*, în CI (serie nouă), XI, Iași, 1980, pp.343-356.
- Idem, *Geneza revoluției române de la 1848: introducere în istoria modernă a românilor*, Editura „Junimea”, Iași, 1980.
- Idem, *Din lupta maselor țăărănești din Moldova în preajma și în timpul anului revoluționar 1848*, în "Studii și articole de istorie", nr.7, București, 1965, pp. 209-242.
- Idem, *Administrația rusă a Principatelor și aplicarea Regulamentelor Organice*, în *Istoria Românilor*, VII/I, ediția a II-a, coord. Dan Berindei, Editura Enciclopedică, București, 2015.
- Idem, *Regulamentul Organic: operă de progres sau instrument de opresiune socială și națională?*, în Idem, *De la constituirea națiunii la Marea Unire. Studii de istorie modernă*, vol. III, Editura Universității "Al.I.Cuza", Iași, 2000.
- Idem, *Principatele Române sub ocupație și reorganizare (1828-1834)*, în "Istoria românilor", vol. VII, tom. I, *Constituirea României moderne (1821-1878)*, ediția a II-a, coord. Dan Berindei, Editura Enciclopedică, București, 2015.
- Platon, Gheorghe, Platon, Alexandru-Florin, *Boierimea din Moldova în secolul al XIX-lea. Context european, evoluție socială și politică*, Editura Academiei, București, 1995.
- Platon, Alexandru-Florin, *Genera burgheziei în Principatele Române. Preliminariile unei istorii*, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza", Iași, 1997.
- Ploscaru, Cristian, *Originile "partidei naționale" din Principatele Române, I, Sub semnul "politicii boierești" (1774-1828)*, cuvânt înainte de Mihai Cojocaru, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2013.

- Pogăciaș, Andrei, *Armatele uitate. Trupele țărilor române în lungul secol fanariot*, în "Historia Special", anul V, nr. 14 martie 2016, pp. 49-59.
- Idem, *Între medieval și modern: cazul armatei Moldovei în preajma anului 1711*, în "Archiva Moldaviae", VIII, Iași, 2016, pp. 15-28.
- Popa, Anghel, *Renașterea armatei pământene în Moldova (1829-1859)*, Biblioteca Municipală Câmpulung-Moldovenesc, 1995.
- Popescu-Teiușani, Ilie, *Contribuții la studiul legislației școlare românești. Legea instrucțiunii publice din 1864*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1963.
- Popescu, Toader, *Proiectul feroviar românesc (1842-1916)*, Editura Simetria, București, 2014.
- Potra, George, *Contribuțiuni la istoricul țiganilor din România*, Fundația Regele Carol I, București, 1939.
- Idem, *Documente privind istoria orașului București (1594-1821)*, Editura Academiei, București, 1961.
- Idem, *Petrache Poenaru – cititor al învățământului în țara noastră*, Editura Științifică, București, 1963.
- Idem, *Din Bucureștii de ieri*, vol I-II, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1990.
- Proca, Mirela, Proca, Marcel, *Viața cotidiană în Bârladul secolului al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea*, Editura Sfera, Bârlad, 2011.
- Rados, Leonidas, *Greci și români în secolul XIX. Aspecte identitare*, în „Xenopoliana. Buletinul Fundației Academice «A.D. Xenopol»”, VIII, nr. 1-4/2000, pp. 73-83.
- Rădulescu, Mihai Sorin, *Genealogii*, Editura Albatros, București, 1999.
- Rădulescu-Motru, Constantin, *Cultura română și politicianismul*, Editura Librăriei Socec, București, 1904.
- Rădván, Laurențiu (editor), *Civilizația Urbană în spațiul românesc în sec. XVI - XVIII*, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 2006.
- Idem, *Lămuriri finale privind Podul Verde din Iași*, în AUI (serie nouă), tom LXIII, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2017.
- Râșcanu, Vasile, Năstase, Gheorghe Gh., Bîrsan, Ștefan, Băileanu, Gheorghe, *Istoricul Spitalului Orășenesc Clinic de Adulți din Iași*, vol. I, Editura Medicală, București, 1956,
- Regnault, Elias, *Histoire des Principautés Danubiennes*, Editor Paulin et Le Chevalier, Paris, 1855.
- Idem, *Istoria politică și socială a Principatelor Dunărene*, traducător Ioan Fătu, Tipografia Buciumului Român, Iași, 1856.
- Roman, Nicoleta, *Femei, onoare și păcat în Valahia secolului al XIX-lea*, Editura Humanitas, București, 2016.
- Romandașu, Gheorghe, *Anastasia Bașotă - filantrop*, în "Caleidoscop Dorohoiian, periodic economic și social-cultural" editat de Fundația "Altruismului Dorohoiului", nr. 2-3, Iunie-Iulie, 1997.
- Rosetti, Radu, *Pentru ce s-au răsculat țăranii*, București, 1907.
- Idem, *Despre originea și transformările clasei stăpânitoare din Moldova*, în AARMSI, seria II, tomul XXIX, București, 1906, pp.145-213.

- Idem, *Pământul, sătenii și stăpânii în Moldova*, I, *Dela origini la 1834*, Atelierele Grafice "Socec", București, 1907.
- Idem, *Arhiva Senatorilor din Chișinău și ocupația rusească de la 1806-1812*, III, în AARMSI, seria a II-a, XXXII, București, 1909, pp. 41-182.
- Idem, *Acțiunea politicii rusești în Țările Române povestită de organele oficiale franceze*, București, 1914.
- Idem, *Știri mărunte și note relative la istoria armamentului la noi. II. Când s-a adoptat steagul tricolor la noi*, în AARMSI, seria III-a tom. XI, București, 1930, pp. 23-33.
- Rosetti, Radu R. *Familia Rosetti I. Coborâtorii moldoveni ai lui Lascaris Roussaitos*, Editura Academiei Române, București, 1938.
- Roșu, Nicoale, *Dialectica naționalismului*, Editura "Cultura națională", București, 1935.
- Rotaru, Marin, Gherge, Gheorghe *Biserica cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din satul Ghireasca, comuna Mălușteni (Vaslui)*, în revista „Elanul”, 22 mai 2003, pp. 10-11.
- Rusu, Dorina, *Contribuții privind începuturile armatei române moderne (1812-1830)*, în RdI, tom. 31, nr. 2, 1978, p. 241-252.
- Salaberry, Charles Marie, *Essais sur la Valachie et la Moldavie, théâtre de l'insurrection dite Ypsilanti*, Librairie Simonot, Imprimeur Guiraudet, Paris, 1821.
- Samarian, Pompei Gh., *Medicina și farmacia în trecutul românesc*, vol II, 1775-1834, Tipografia Cultura, București, 1938.
- Sassier, Philippe, *Du Bon usage des pauvres. Histoire d'un thème politique, XV-le – XX-e siècle*, Edité par Fayard, Paris, 1990.
- Sion, Gheorghe, *Suvenire contimpurane*, Editura Polirom, Iași, 2014.
- Sion, Ion T., *Costăcheștii, istorie și genealogie II*, în ArhGen, V (X), Nr. 1-2/ 1998, Editura Academiei Române, București, 1998, pp. 249-270.
- Socor, Emanuel *Despre populație*, Editura Librăriei Socec, 1913, Iași.
- Stahl, Paul H., *Le Testament de Maxim le Marchand (1735) - Commentaires ethnologiques*, în "Buletinul Bibliotecii Române", vol. V(IX)- Serie nouă- 1975/1976, Freiburg, 1976, pp. 465-478.
- Stan, Apostol, *Renașterea armatei naționale*, Editura "Scrisul Românesc", Craiova, 1979.
- Idem, *Revoluția română de la 1848*, Editura Albatros, București, 1992.
- Stoicescu, Nicolae, *Curteni și slujitori: contribuții la istoria armatei române*, Editura Militară, București, 1968.
- Sturdza-Șcheeanu, D.C., *Acte și legiuiri privitoare la chestia țărănească*, seria I, vol. I, București, 1907.
- Sturza, Mihai Dimitrie Sturdza, Abaza, Bogdan, (coord.) - *Famiiliile boierești din Moldova și Țara Românească. Enciclopedie istorică, genealogică și biografică*, vol.I, Abaza-Bogdan, Editura Simetria, București, 2004.
- Idem, *Famiiliile boierești din Moldova și Țara Românească. Enciclopedie istorică, genealogică și biografică*, vol. V, Editura Corint, București, 2018.

- Stoicescu, Nicolae, *Sfatul domnesc și marii dregători din Țara Românească și Moldova (sec. XIV - XVII)*, Editura Academiei Române, București, 1968.
- Idem, *Dicționar al marilor dregători din Țara Românească și din Moldova. Secolele XIV – XVII*, Editura Enciclopedică română, București, 1971.
- Suțu, Nicolae, *Notions statistiques sur la Moldavie*, Jassy, 1849.
- Tanoviceanu, I., *Traducătorul din 1803 al Menechmilor. Vornicul Alecu Beldiman*, în "Arhiva", IX, nr.3-4/1898, martie –aprilie, pp. 165-181
- Tănăsescu, Florin Teodor, *Două personalități marcante ale culturii, politicii și științei, în perioada anilor 1918-2018.: Ion C. Inculeț și Ion I. Inculeț*, în "Buletinul Asociația Generală a Inginerilor din România", nr. 1/2019, ianuarie-martie, Editura AGIR, București, pp. 99 – 107.
- Tarlé, E., *Războiul Crimeii*, vol. I—II, Editura de Stat pentru Literatura Științifică, București, 1952.
- Tăutu, Ionică, *Scrieri social-politice*, studiu introductive și note de Emil Vîrtosu, Editura Științifică, București, 1974.
- Teodor, Pompiliu, *Solidarități moderne în societatea secolului al XVIII-lea românesc*, în Idem, *Interferențe iluministe europene*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1984, pp. 235—246.
- Idem, *Monarhia feudală (1601-1716)*, în *Istoria României*, volum editat și îngrijit de Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant, Keith Hitchins, Șerba Papacostea, Pompiliu Teodor, Editura Enciclopedică, București, 1998.
- Idem, "Secolul luminilor în țările române", în *loc.cit.*
- *Testamentul Logofătului și Cavalerului Anastasie Bașotă – Fondatorul Liceului din Pomârla –Dorohoi*, Ediția a III-a, Iași, 1935.
- Theodorescu, Răzvan, *Civilizația românilor între medieval și modern*, vol. II, Editura Meridiane, București, 1987.
- Tiron, Tudor-Radu *Despre folosirea decorațiilor în stemele boierilor din Moldova și Țara Românească în perioada domniilor regulamentare*, în "Muzeul Național", XVII, București, 2005, pp. 89-103.
- Tocilescu, Grigore G., *Manual de istoria Românilor pentru școlile primare și secundare de ambe-sexe*, Editura Librăriei Socec, București, 1899.
- Turluc, Vasile, Cocriș, Vasile, Boariu, Angela, *Monedă și credit*, Editura Economică, București, 2005.
- Ungureanu, Constantin, *Delimitarea frontierei Bucovinei în anii 1775-1776*, în "Analele Bucovinei", an XII, 2/2005, Editura Academiei Române, București, 2006 , pp. 483-492.
- Ungureanu, Gheorghe, *Familia Sion. Studiu și Documente*, Institutul de Arte Grafice "N.V.Ștefaniu", Iași, 1936.
- Idem, *Contribuția Rusiei la crearea armatei naționale a Moldovei*, în *Relațiile româno-ruse în trecut. Studii și conferințe*, vol. coordonat de acad. Petre Constantinescu-Iași, Editura Academiei Române, București, 1957.
- Idem, *Frământări social-politice în Moldova premergătoare mișcării revoluționare de la 1848 în Moldova*, în "Studii", XI, 1958, nr. 3, pp. 51-76.

- Ungureanu, Mihai Răzvan, *Însemnări de taină pentru câteva genealogii moldovenești (I)*, în ArhGen, II (VII), 1995, 1-2, Editura Academiei Române, Iași, pp. 21-47.
- Idem, *Izvoare genealogice inedite: Vidomostiile deceselor boierești (1834 -1856) III*, în ArhGen, II (VII), 1995, pp. 185-199.
- Urechia, V.A., *Istoria școalelor de la 1800-1864*, tom. I- II, Imprimeria Statului, București, 1892; tom. IV, Imprimeria Statului, București, 1901.
- Idem, *Istoria românilor*, seria 1774-1786, vol. I- II, Tipografia "Carol Göbl", București, 1891-1892; seria 1791-1792, vol. IV, Tipografia "Gutenberg", București, 1892; vol V, seria 1793-1796, Tipografia "Toma Basilescu", București, 1893, vol. VI, Tipografia "Carol Göbl", București, 1893; vol. VII, seria 1796-1800, Tipografia "Toma Basilescu", **1895**; vol. VIII, seria 1800-1806, Tipografia și Fonderia de Litere "Thoma Basilescu", București, 1897; IX, seria 1806-1812, Institutul de Arte Grafice "Carol Göbl", București, 1896; XI, Tipografia "Toma Basilescu", 1900; vol. XIII, *Revoluțiunea lui Tudor Vladimirescu (după documente noue) 1821-1822*, Tipografia și Fonderia de Litere "Thoma Basilescu", București, 1901.
- Văcărescu, Ianache, *Istorie a prea puternicilor împărați othomani*, în *Poezii Văcărești, Opere*, ediție critică, studiu introductiv, note bibliografice și indice de Cornei Cîrstoiu, Editura Minerva, București, 1982.
- Vintilă-Ghițulescu, Constanța, *Familie și societate în secolul al XVII-lea*, în "Studii și materiale de istorie medie", XX, București, 2002, pp. 80-97.
- Idem, *În șalvari și cu ișlic*, Editura Humanitas, București, 2011.
- Idem, *Evgheniți, ciocoi, mojiți. Despre obrazele primei modernități românești (1750-1860)*, Editura Humanitas, București, 2013.
- Idem, *Patimă și desfătare. Despre lucrurile mărunte ale vieții cotidiene în societatea românească (1750-1860)*, Editura Humanitas, București, 2015.
- Vitcu, Andrei-Octavian, *Bașoteștii secolului al XIX-lea: Ioniță Bașotă și Anastasie Bașotă*, în AIIIX, tom. LV, Iași, 2018, pp. 201-212.
- Idem, *Un profil antreprenorial din Moldova epocii regulamentare: Anastasie Bașotă*, în AIIIX, tom. LVI, Iași, 2019, pp. 129-135.
- Vitcu, Dumitru, *Comerțul cu sare în Moldova între anii 1832-1862*, în AUI, Istorie, tom. XIX, seria a III-a, Iași, 1973.
- Idem, *Exportul Moldovenesc de sare în Balcani în deceniile premergătoare Unirii Principatelor*, în AIIAI, XVI, 1979, pp. 221-238.
- Idem, *Revoluțiile române de la 1821 și 1848 și problema independenței naționale. Context național și internațional*, în I. Agrigoroaie, *Românii în istoria universală*, vol. I, Iași, 1986.
- Idem, *Pavel D. Kiselev în Principatele Române (1829-1834): virtuțile și frustrările unui ocupant atipic*, în AIIIX, tom. XLII, Iași, 2005, pp.115-136.
- Idem, *Precursori ai modernizării societății românești: Carol Mihalic de Hodocin*, Editura Junimea, Iași, 2015.

- Idem, *În jurul unui (alt) divorț*, în "Scriptor", an II, nr. 11-12 (23-24) noiembrie-decembrie 2016, Iași, pp. 110-114.
- Idem, *O carte de despărțenie emisă de mitropolitul Veniamin Costache în anul 1837*, în "Epifania – revistă de dialog ortodox", nr. 39, decembrie 2016-februarie 2017, Iași, pp.116-123.
- Idem, *Tribulațiile unui divorț în înalta societate moldavă la 1837*, în AIIIX, tom. LIV, Iași, 2017, pp.1-17.
- Idem, *Repere urbanistice ieșene la mijlocul secolului al XIX-lea*, în AIIIX, tom. LV, Iași, 2018, pp. 83-90.
- Idem, *Regulamentul Organic al Moldovei. Geneză, orizont politic, conținut și semnificații*, în AIIIX, tom. LVI, Iași, 2019, pp. 87-113.
- Vitcu, Dumitru, Dumitru Ivănescu, Cătălin Turliuc, *Modernizare și construcție națională în România. Rolul factorului alogen, 1832-1918*, Editura Junimea, Iași, 2002;
- Vitcu, Octav, *Anastasia Bașotă, fondatorul renumitului Liceu din Pomârla*, în "Simpozion de Istorie și Retrologie Agrară a României", XVII, Târgu-Mureș, 1998, pp.199 – 200.
- Xenopol, A.D., *Războaiele dintre ruși și turci și înrâurirea lor asupra țărilor române*, vol. I-II, Iași, 1880.
- Idem, *Ideea Unirii*, în "Arhiva", IV, nr. 3-4/1893, pp. 151-161.
- Idem, *Istoria partidelor politice în România*, vol. I, *De la origini până la 1866*, Tipografia "Albert Baer", București, 1910.
- Idem, *Istoria Românilor din Dacia Traiană*, vol. II, ediția a III-a, Editura Cartea Românească, București, 1925; vol. III, ediția a III-a, Editura "Carte Românească", București, 1925; VI, ediția a III-a, Editura "Cartea Românească", București, 1928; vol. X, ediția a III-a, Editura "Cartea Românească", București, 1930; vol. XI, ediția a III-a, Editura "Carte românească", București, 1930.
- Zepos, Pan.J., *La Politique sociale des princes phanariotes*, în "Balkan Studies", tom 11, nr. 1, Thessaloniki, 1970, pp. 81-90.
- Zeletin, C. D., *Principesa Elena Bibescu marea pianistă. Cronică*, Editura „Vitruviu”, București, 2007.
- Zilot Românul (Ștefan Fănuță), *Opere complete*, ediție Marcel-Dumitru Ciucă, Editura Minerva, București, 1996.
- Zigabenu, Eftimie, Aghioritul, Nicodim, *Psaltirea în tâlcurile Sfinților Părinți*, traducător Mitropolitul Veniamin Costachi, transliterare și revăzută de Ștefan Voronca, Editura Egumenița, Galați, f.a.
- Zotta, Sever, *Mănăstirea Golia – schiță istorică*, în "Buletinul Comisiunii Monumentelor istorice", anul XVII, fasc.39, ianuarie-martie 1924, Intitulat de Arte Grafice, Craiova, pp.107- 127.

Surse web:

- www.irgh.org - Site-ul Institutului Român de Genealogie și Heraldică „Sever Zotta”.
- <http://www.digibuc.ro> – Biblioteca digitală a Bucureștilor
- <http://www.moldavica.bnrm.md/> - Biblioteca digitală a Republicii Moldova
- <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/21852>
- <https://doxologia.ro/sfantul-cuvios-mucenic-anastasie-persul>
- <http://www.istoriesicivilizatie.ro/scurta-istorie-a-evreilor-din-moldova-1821-1866/>
- <https://cersipamantromanesc.wordpress.com/2015/09/25/ion-constantin-inculet-un-erou-ai-unirii-basarabiei-cu-tara-mama/>
- <https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/armatele-uitate-trupele-tarilor-romane-in-lungul-secol-fanariot>
- <https://www.sclrb.ro/misiune-statut/>
- <https://www.sclrb.ro/misiune-statut/>
- <https://sloboziadarabani.mmb.ro/13329-scurt-istoric>
- <https://pomarla1.mmb.ro/18765-scurt-istoric>
- <http://dspace.bcuculuj.ro/jspui/>
- <http://digibuc.ro/>
- <https://biblioteca-digitala.ro/>
- <http://www.moldavica.bnrm.md/>